

نامه صنعت نفت ایران

شماره ۱۲ دوره ۸

اردیبهشت ۱۳۴۹

(بدون جلد)

داخل

جلد

نامه صنعت نفت ایران

اداره کل روابط عمومی صنعت نفت ایران - انتشارات

اردیبهشت ۱۳۴۹

دوره هشتم

شماره ۱۳

در این شماره

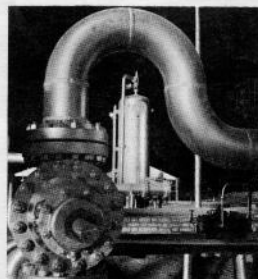
صفحه	اخبار و گزارشهای صنعت نفت ایران
۴	بازدید حضرت نیکلای پادگورنی از خازک
۵	سمینار بررسی تولید و مصرف فرآوردههای نفتی در ایران
۶	پالایشگاه تهران در آستانه سومین سال بهره برداری
۹	ارقام تولید و تصفیه
۱۰	انجمنهای باغبانی آبادان و مناطق نفت جنوب
۱۸	پیکار با بیسوادی در مراکز خطوط لوله
۲۴	مراسم آغاز بیستمین سال ملی شدن صنعت نفت
۳۸	دیرین و نوین

مقالات علمی و فنی

۱۴	خط لوله نفت آلاسکا و مسائلی که در سر راه آن وجود دارد
۲۲	وسایل جدید اقیانوس شناسی
۲۶	نفت برای رسیدن به ماه
۳۶	بارگیری نفت در وسط دریا

حیوان شناسی، سرگرمیها، اشعار و نامه های کارکنان

۲۷	زندگی خرگوشها در زمستان
۲۸	سرگرمیهای ریاضی و جدول اعداد
۳۰	اشعار و نامه های کارکنان
۳۲	هنگ سفید
۳۴	اخبار کارکنان
۴۶	برگزیده آمار صنعت نفت ایران و جهان در ماه ژانویه ۱۹۷۰

عکس روی جلد:

قسمتی از دستگاه بهره برداری شماره ۴ در آغا جاری

عکس پشت جلد:

مقبره میر محمد در خازک
مربوط به مقاله دیرین و نوین

چون مطالب نامه صنعت نفت ایران قبلا طرح و تقسیم بندی میگردد، از همکاران محترم تقاضا دارد که مطالب و اخبار و گزارشهای خود را حداکثر تا پانزدهم هرماه بدفتر مجله ارسال دارند. هیئت تحریریه در حکم و اصلاح مقالات مختار است و مقالات وارده مسترد نمیشود.

نشانی: اداره مرکزی شرکت ملی نفت خیا بان تخت جمشید - تهران تلفن ۶۱۵۱ شماره داخلی ۴۹۹ چاپخانه شرکت ملی نفت ایران

بازدید حضرت پادگورنی از جزیره خارک

حضرت نیکلای پادگورنی صدر هیأت
رئیسه شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی
سوسیالیستی روز یکشنبه نهم فروردینماه
۱۳۴۹ با اتفاق جناب آقای نخست وزیر .
و جناب آقای دکتر اقبال رئیس هیأت مدیره
و مدیر عامل شرکت ملی نفت ایران ، و
همراهان بمنظور بازدید از تأسیسات صنعت
نفت جزیره خارک وارد شدند و مورد
استقبال آقای سالوراستاندار خوزستان ،
آقای مسعود فروغی قائم مقام رئیس هیأت
مدیره و مدیر عامل شرکت ملی نفت ایران و
مقامات عالی رتبه لشکری و کشوری و صنعت
نفت قرار گرفتند .

حضرت پادگورنی و همراهان بعد
از ظهر آن روز تأسیسات شرکت شیمیایی
خارک را مورد بازدید قرار دادند و ساعت
چهار بعد از ظهر بمنظور بازدید مخازن یک
میلیون بشکهای نفت خام اعزام محوطه مخازن
شدند و پس از آن از اسکله و اطراف کنترل
صادرات نفت خام دیدن نمودند .

در این دو عکس حضرت پادگورنی و همراهان هنگام بازدید مجتمع شیمیایی خارک و تلمبه خانه
گاز خارک دیده میشوند

سمینار بررسی تولید و مصرف فرآورده های نفتی در ایران

۱۹۷۰ به حدود نیم میلیون بشکه در روز خواهد رسید. بنابراین با توجه به آهنگ سریعی که در افزایش مصرف فرآورده های نفتی در کشور بوجود آمده است، توسعه امکانات تولید و سپس توزیع این محصولات در سراسر کشور یکی از مسایل بزرگی است که حل آن احتیاج به مطالعات، پیش بینی ها و برنامه ریزی های دائمی و دقیق دارد و کلیه طرح ها و عملیات مربوط به توسعه مبادی تولید و شبکه های توزیع باید بموقع اجراء شود تا بتوان نهضت صنعتی شدن کشور را که از ثمرات دوران درخشان سلطنت شاهنشاه آریامهر است با جهشی سریعتر پیش داند.

خوشبختانه با ایجاد و توسعه شبکه گازرسانی در کشور، یکی از منابع بزرگ انرژی مملکت که تاکنون به درمیرفت در دسترس جامعه قرار داده میشود و بدون تردید اجرای طرح شاه لوله گاز اثرات اقتصادی شگرفی در برنامه های آتی تأمین انرژی مورد نیاز ملی بیار خواهد آورد.

انتظار میرود با طرح مسائل و بررسی جنبه های مختلف تولید و پخش محصولات نفتی و نتیجه ای که از برخورد اندیشه های کارشناسان و صاحب نظران حاصل میشود بتوانیم بهترین راه و روش اقتصادی تأمین انرژی مورد نیاز کشور را یافته و بکار بندیم.

در خاتمه موقوف همه شرکت کنندگان محترم را در رسیدن به هدف های بزرگ این سمینار صمیمانه آرزو مندیم.

پس از خاتمه بیانات جناب آقای دکتر اقبال آقای دکتر پرویز مینا عضو علی البدل هیئت مدیره شرکت ملی نفت ایران و رئیس کل قسمت امور شرکت های وابسته و روابط با گروه های بین المللی

قیه در صفحه ۳۲

بامداد روز شنبه ۲۲ فروردین جناب آقای دکتر اقبال رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل شرکت ملی نفت ایران سمینار بررسی تولید و مصرف فرآورده های نفتی ایران را که از طرف انجمن نفت ایران و دسائن کنفرانس اداره مرکزی شرکت ملی نفت ایران تشکیل شده بود بنام نامی شاهنشاه آریامهر افتتاح نمودند.

جناب آقای دکتر اقبال در سخنرانی افتتاحیه خود به بررسی مصرف فرآورده های نفتی در گذشته و پیش بینی مصرف فرآورده های مزبور در آینده و ارائه راه های عملی و اقتصادی تولید و پخش مواد نفتی با توجه به توسعه شبکه گاز در کشور و بررسی راه های ایجاد موازنه بین تولید و مصرف فرآورده های نفتی اشاره کرده چنین گفتند:

و جای خوشوقتی است که انجمن نفت ایران که انجمنی است علمی و نمونه در کشور ما بهمت و پشتکار اعضای خود و با اتکاء به همکاری های ارزنده سایر سازمان های صنعتی و اقتصادی کشور فعالیت های خود را بدین پایه رسانیده است که بتواند یکی از مسایل بسیار مهم مملکتی را که تأمین انرژی مورد نیاز کشور است در جلسات این سمینار مورد بحث و در معرض سنجش و داوری عمومی قرار دهد.

همانطور که اطلاع دارید شرکت ملی نفت ایران طبق قانون اساسنامه خود موظف است کلیه نیازمندی های فرآورده های نفتی کشور را تأمین نماید و خوشبختانه با الهام از رهبری های خردمندانه شاهنشاه آریامهر تاکنون موفق شده است که این وظیفه خظیر را بخوبی انجام دهد.

بطوریکه پیش بینی میشود مصرف مواد نفتی کشور در سال

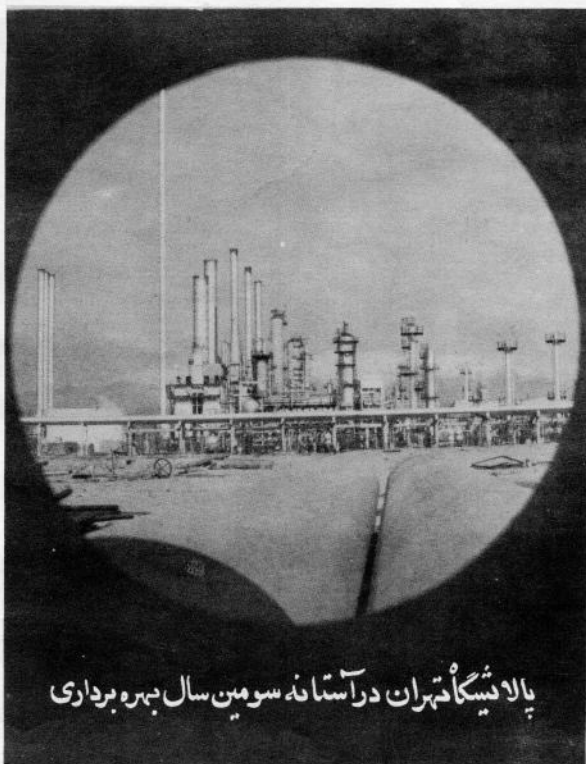
بعلت اشکالات فنی متعدد و نواقص طراحی و ساختمانی، که در هر واحد نوساخته‌ای خواه ناخواه وجود دارد، در عملیات واحدهای پالایشگاه و قفنه‌های مکرر و طولانی بوجود آمد و به همین دلیل میزان نفت خامی که در پالایشگاه تصفیه گردید از ۵۳۷۰۰ بشکه در روز تجاوز نکرد. ولی با تلاش شبانه روزی کارکنان، اقدامات سریع و وسیعی در جهت تکمیل نواقص ساختمانی و رفع معایب موجود بعمل آمد پنحوی که در سال دوم بهره‌برداری اکثر دستگاههای پالایش حتی بیش از ظرفیت طراحی خود مورد استفاده قرار گرفتند. در سال گذشته ۷۵۸۰۰۰ متر مکعب و معادل ۱۳۰۷۵ بشکه در روز نفت خام اهواز در پالایشگاه تهران تصفیه گردید و این مقدار ۳۹ درصد بیش از نفت خام تصفیه شده در سال اول بهره‌برداری میباشد.

در اواسط سال ۱۳۴۸ کلیه دستگاههای پالایشگاه تحت تعمیرات اساسی و بازرسی فنی قرار گرفت و ضمن انجام تعمیرات و رفع نواقص فنی، تغییراتی نیز در طرح بعضی دستگاهها در جهت افزایش کارایی آنها داده شد پنحویکه پس از بکار افتادن مجدد دستگاهها، ظرفیت تصفیه نفت خام از ۸۵۰۰۰ بشکه در روز به ۱۰۰۰۰۰ بشکه افزایش یافت.

در سالی که گذشت پالایشگاه تهران محصولات جدیدی مانند نفت جت، بنزین سوپر و حلالهای نفتی و بنزینی تولید کرد. ضمناً در حدود ۲۲۰۰ تن گوگرد تولیدی پالایشگاه به مصرف کنندگان داخلی و خارجی عرضه گردید.

تولیدات قیر و گازهای پالایشگاه تهران بحدی بود که احتیاجات بازاریهای پایتخت و استانهای شمالی را کاملاً تأمین کرد.

در سالی که گذشت فعالیت‌های آموزشی پالایشگاه تهران از لحاظ گسترش بر نامه‌ها و افزایش تعداد کارآموزان بسیار ارزنده بود.

پالایشگاه تهران در آستانه سومین سال بهره‌برداری

دو سال قبل در تاریخ ۳۱ اردیبهشت ماه ۱۳۴۷ پالایشگاه ۸۵۰۰۰ بشکه‌ای مدرن تهران بدست مبارک شاهنشاه آریامهر و شهپانوی ایران رسماً گشایش یافت و در این روز یکی دیگر از آرمانهای ملی ما با سرمایه ایرانی و بهیئت مهندسین و صنعتگران کشورمان بمرحله عمل رسید و دستگاههای جدید و مجهز پالایشگاه تهران بادست توانای شصند نفر از مهندسین و کارگران ورزیده کشور فعالیت خود را آغاز کرد و صفحه جدید و درخشان دیگری در تاریخ ملی شدن صنعت نفت ایران گشود.

قرارداد گرفتند و در نیمه اول سال ۱۳۴۷ کلیه واحدهای تولیدی و سرویسهای آب و بخار و برقی پالایشگاه در حال بهره‌برداری بودند. در اولین سال بهره‌برداری از پالایشگاه

ساختمان پالایشگاه جدید تهران با صرف هزینه‌ای در حدود ۹۰ میلیون دلار و در مدت ۳۰ ماه ایجاد گردید و در اواخر سال ۱۳۴۶ دستگاههای پالایش بتدریج پس از طی مراحل آزمایشی مورد بهره‌برداری

صفحه

صفحه

۸

ارقام تولید و تصفیه نفت

تولید

دستگاه تولید گاز طبیعی مایع شماره ۴۰۰ در مارون روز چهارشنبه ۲۹ بهمن ماه با ظرفیت در حدود ۷۰۰ میلیون فوت مکعب گاز در روز آغاز بکار کرد.

تحويل گاز بر فشار

- ۱ - مقدار ۹۵۰۴۳۰۰۰ فوت مکعب گاز در روز تحويل بالايشگاه آبادان شد.
- ۲ - گاز تحويلی به شرکت ملی نفت ایران برای شیراز به ۲۶۶۵۱۰۰۰ فوت مکعب در روز بالغ گردید.
- ۳ - مقدار ۹۱۵۰۰۰ فوت مکعب گاز در روز به شرکت ملی نفت ایران برای شرکت شیمیائی شاهپور تحويل شد.
- ۴ - مقدار ۱۲۸۶۸۰۰۰ فوت مکعب گاز در روز به شرکت ملی نفت ایران برای شرکت پتروشیمی خارک تحويل گردید.
- ۵ - تحويلی به دستگاه های گاز در آغا جباری به ۴۵۷۴۱۱۰۰۰ فوت مکعب در روز بالغ شد.

شرکت سهامی تصفیه نفت ایران

جلسه هیأت مدیره شرکت سهامی تصفیه نفت ایران روز سه شنبه یازدهم فروردین ماه ۱۳۴۹ در تهران تشکیل شد و فعالیت های شرکت را در ماه فوریه ۱۹۷۰ باین شرح مسود بررسی قرارداد.

عملیات

نفت خام تصفیه شده در ماه فوریه بالغ بر ۱۰۶۷۱۰۰۰ تن سنگین یا روزانه بطور متوسط ۴۴۶۰۰۰ بشکه بسود و چهار دستگاه بزرگ تقطیر نفت خام بنحورضایت بخشی طی ماه مشغول کار بودند.

طی ماه فوریه جمعاً ۷۵ میلیون متر مکعب گاز طبیعی (۹۵۰۴۳۰۰۰ فوت مکعب در روز) از مناطق تولیدی دریافت گردید و بعنوان سوخت بالايشگاه بمصرف رسید.

تحويل مواد نفتی

در ماه فوریه تعداد ۸۱ نفتکش مقدار ۱۰۸۹۶۳۰۰۰ تن یا ۷۷۲۲۰۳۷۴ بشکه فرآورده های نفتی برای صدور بارگیری کردند. علاوه مقدار ۴۰۷۲۲۴۰۰۰ تن یا ۲۷۲۲۰۳۷۴ بشکه سوخت کشتی از آبادان، بندرماهشهر و خارک بارگیری شد. بدین ترتیب جمع کل فرآورده های نفتی تحويلی به شرکت های بازرگانی به ۱۴۴۱۶۱۸۷ تن یا ۹۴۴۴۵۹۳ بشکه بالغ گردید.

در ماه فوریه جمعاً ۳۲۸۷۰۰۶ تن یا ۲۵۷۷۰۶۷۲ بشکه فرآورده های نفتی برای مصارف داخلی تحويل شرکت ملی نفت ایران شد.

تحويل خوراک اولیه گاز از دستگاه های تبدیل بالايشگاه به شرکت ملی نفت ایران برای شرکت پتروشیمی آبادان به معادل ۲۰۳۵۰۴۰۰۰ فوت مکعب گاز طبیعی بالغ گردید.

شرکت سهامی اکتشاف و تولید نفت ایران

جلسه هیأت مدیره شرکت سهامی اکتشاف و تولید نفت ایران روز سه شنبه یازدهم فروردین ماه ۱۳۴۹ در تهران تشکیل شد و فعالیت های شرکت را در ماه فوریه ۱۹۷۰ باین شرح مورد بررسی قرار داد:

آمار و ارقام

تولید خالص نفت خام در ماه فوریه ۱۳۳۸۷۰۰۰ تن سنگین ۳۵۵۵۵۰۰۰ بشکه در روز

صادرات از خارک *

اعضاء کنسرسیوم ۸۷۵۱۷۰۳۵۹ بشکه
(۳۱۲۵۰۶۲۰ بشکه در روز)
شرکت ملی نفت ایران ۳۱۳۲۶۷ بشکه
(۱۱۱۹۲ بشکه در روز)

تحويلی به بالايشگاه آبادان ۹۵۶۷۲۵۴۸ بشکه
اعضاء کنسرسیوم (۳۴۰۶۰۰ بشکه در روز)

شرکت ملی نفت ایران ۲۷۴۸۹۴۱ بشکه
(۹۸۲۰۰ بشکه در روز)

مجموع تولید نفت خام از ژانویه تا پایان فوریه ۱۹۷۰

تولید خالص ۲۸۲۱۷۰۰۰ تن سنگین
۳۵۵۷۲۵۴۴ بشکه در روز

صادرات از خارک:

اعضاء کنسرسیوم ۳۰۴۳۱۰۰ بشکه در روز
شرکت ملی نفت ایران ۲۲۸۱۴ بشکه در روز

عملیات

- ۱ - عملیات در کلیه نواحی تولیدی برای تأمین نیازمندیهای صادراتی، بالايشگاه آبادان و مصارف داخلی کشور ادامه داشت.
- ۲ - نفت خام تحويلی به بالايشگاه تهران به حساب شرکت ملی نفت ایران به ۵۱۸۰۴۱۲ بشکه بالغ شد.
- ۳ - در ماه فوریه تعداد ۱۶۸ نفتکش مقدار ۱۱۷۷۳۰۰۰ تن سنگین برای صادرات از خارک بارگیری کردند.

اکتشاف

گروه لرزه نگاری در بندر عباس برنامه عملیات لرزه نگاری را با تمام رساند و در میناب جنوبی در فارس بکار پرداخت.

دو نمونه از گلکاریهای مشارل آبادان که برنده جایزه شده‌اند .

یکی از جلسات انجمن باغبانی اهواز که در آن بهترین سبزیجاتی که اعضاء انجمن پرورش داده‌اند به‌عرض نمایش گذاشته شده است .

انجمن‌های باغبانی آبادان و مناطق نفت جنوب

زمین آبادان و انجام راهنماییهای لازم برای استفاده از انواع بخصوص کودشیمیائی جهت کلبا و گیاهان مختلف ، در این مورد نیز کودشیمیائی به قیمت خرید در اختیار اعضاء گذارده میشود .

۶ - ترتیب مسابقات بهترین باغ گل و باغ سبزی و همچنین برگذاری نمایشات بهترین گل و پرداخت جوایز نقدی به نفرات اول تا چهارم .

۷ - برگذاری سخنرانیها در باره پرورش گل ضمن نمایش اسلاید و فیلم جهت اعضاء . اقداماتی که در بالا یاد شد مرتباً توسط انجمن باغبانی آبادان سورت میگردد و با وجود تأمین کود حیوانی کود شیمیائی، بذر گل و سبزی خارجی و ایرانی و نشاء گل و پیاز گلایل به قیمت تمام شده جهت اعضاء و سمپاشی باغچه‌های منازل کارکنان ، فقط از هر عضو در ماه ده ریال حق عضویت دریافت میشود .

رئیس هیئت مدیره انجمن باغبانی آبادان توسط رئیس کل عملیات غیر صنعتی در حوزه قرارداد انتخاب میشود و اعضاء هیئت مدیره انجمن بالغ بر هفت نفرند که همه ساله در اواخر اردیبهشت ماه از طرف اعضاء انتخاب میشوند .

اینک اسامی اعضاء هیئت مدیره فعلی انجمن ذیلا از قفل میگردد :

آقای یوسف سلیم خانی رئیس افتخاری هیئت مدیره .

آقای وحیدهاله حق شناس نایب رئیس افتخاری که یکی از دستداران و مشتاقان گل و گلکاری است .

آقای امیرقلی اسماعیلی خزنه دار افتخاری .

آقایان یداله مختاری ، احمد شکبیا ،

از سالها پیش گروهی از کارکنان با ذوق صنعت نفت در آبادان احساس کردند که برای رفع خستگی و تلطیف روحیه هنگام آنکه در یک شهر صنعتی بسر میبرند و کار میکنند از طبیعت که پدیدار به جهان و چنان فلف و صفا میدهد و نور و باران و گل و سبزه ارزانی میدارد مدد گیرند تا کارکنان این شهر صنعتی پس از فراغت از تلاش و کار روزانه بتوانند در باغچه صفای منزل خود ببارمند و از مناظر زیبا و طبیعی آن روح خود و یستگان خود را صفا بخشند . بدنبال این فکر انجمن باغبانی آبادان به همت جمعی دوستدار گل و سبزه تأسیس شد و شروع بکار کرد و تا بحال نیز متغول ادامه و نشاط خود میباشد . اکنون تعداد اعضاء انجمن در حدود هزار نفر است که باستانه عده معدودی بقیه از کارمندان صنعت نفت هستند .

هدف انجمن باغبانی آبادان ، تشویق کارکنان صنعت نفت در آبادان به امر باغبانی و زیبا و دلپذیر ساختن محوطه‌های مسکونی آنان میباشد و بدین ترتیب باغها و باغچه‌های زیبا و محوطه‌های گلکاری جالب توجه که فعلا در نواحی مسکونی کارکنان دل و دیده را محظوظ میدارد و هر سال در اواخر زمستان و اوایل بهار جمعی کثیری از بستگان و دوستان کارکنان صنعت نفت آبادان را باین شهرستان میکشاند از تزیینات و اثرات این تشویقات و مساعدی اعضاء هیئت مدیره انجمن باغبانی است . فعالیتهائی که انجمن در این زمینه بکار برده است بترتیب عبارتند از :

۱ - تهیه بذر از مؤسسات مطمئن و مشهور

خریدارچی: (Burpee) آمریکاد (Sutton) انگلستان و نیز تهیه بذر سبزیجات اصلاح شده وزارت کشاورزی ایران که در سال گذشته ۱۵۰ کیلو بذر سبزی ایرانی در پاکتهای ۵ تا ۲۰ گرمی در اختیار اعضاء گذارده شد.

۲ - تهیه در حدود ۱۲۰ هزار نشاء گلهای مختلف در سال از قبیل پیاز گلایل و بوته‌های رز از بهترین مؤسسات پرورشی گل در تهران که ب قیمت تمام شده در اختیار اعضاء گذاشته میشود .

۳ - تهیه و توزیع در حدود هشتاد هزار فوت مکعب کود حیوانی پوسیده مورد مصرف سالیانه اعضاء انجمن ب قیمت تمام شده از

طریق مناقصه و عقد قرارداد با پیمانکاران و نیز تأمین خاک و شن و ماسه شیرین جهت اعضاء .

۴ - سمپاشی و دفع آفات نسبت به کلیه باغهای اعضاء انجمن و باید خاطر نشان شود که این اقدام بطور رایگان سورت میگردد و تنها هزینه‌ای که برای هر نوبت سمپاشی از طرف هر یک از اعضاء پرداخت میشود فقط ۲۰ ریال بعنوان مزد کارگر است .

۵ - تهیه کود شیمیائی بر حسب احتیاج

یکی از جلسات ماهیانه انجمن باغبانی مسجد سلیمان که ضمن آن هنر گل آرایی تعلیم داده میشود .

مسابقه پرورش گل آহার در انجمن باغبانی مسجد سلیمان .

صادق بلوریان و سلمان سلامی اعضای هیئت مدیره و آقای صادق شیوخ دبیر انجمن .

از جمله تسهیلاتی که شرکت ملی نفت ایران برای پیشرفت کارهای انجمن باغبانی فراهم کرده باغ بریم است. این باغ که در ضلع شرقی دهکده بریم واقع شده است محل تولید نشاء گلها و نهال اشجار گوناگون میباشد. ساختمان دفتر انجمن و نمایشگاه گل نیز ضمن تأمین آب و برق از طرف شرکت ملی نفت ایران در اختیار انجمن باغبانی گذاشته شده است و گلهای مختلف و نیز تخم گل وارد شده از خارج در این محل بفروش میرسد و علاوه بر این انباری نیز در محل دفتر و نمایشگاه گل ایجاد گردیده که مجهز به کود شیمیائی ، لوازم و ابزار باغبانی ، وسائل سمپاشی ، داروها و سایر نیازمندیهای مربوطه است که مورد استفاده اعضای انجمن باغبانی قرار میگیرد .

باشگاه باغبانی مسجد سلیمان

گرومی از بانوان که همسران کارمندان صنعت نفت در آن منطقه میباشند از سالها قبل دورهم گرد آمده و يك باشگاه باغبانی تشکیل داده اند با ابتکار و زیبایی خانه و شهر خیال انگیز و رؤیائی مسجد سلیمان کمک کرده اند و در عین حال از سبزیجات سالم و گل‌های تازه استفاده مینمایند و اوقات بیکاری را بیک سرگرمی و تفریح سالم و لذتبخش میبردازند .

در حقیقت تشکیل انجمن باغبانی وسیله خانها و دوشیزگان در این شهر يك ابتکار جالب و در عین حال ارزنده است که در نوع خود نمونه خوبی محسوب میگردد . باشگاه باغبانی از آن جهت نیز توجه را جلب مینماید که بانوان آن را اداره میکنند و حقاً هم از عهده آن بخوبی برآمده اند .

باشگاه مسجد سلیمان که از سالها قبل فعالیت خود را شروع کرده بود دو سال قبل با تنظیم اساسنامه بنام يك باشگاه رسمی آغاز بکار نمود . باشگاه باغبانی مسجد سلیمان با همکاری صمیمانه اعضاء خود هر روز به پیشرفت بیشتری نائل میآید . این بانوان اظهار امیدواری مینمایند که ابتکار آنان برای زنان سایر شهرستانها سرمشق و نمونه باشد و آنان را تشویق و ترغیب به تشکیل چنین باشگاهی بنماید .

اعضاء باشگاه باغبانی مسجد سلیمان متناً جلسات خود را تشکیل میدهند و بمناسبت‌های مختلف مسابقات جالبی ترتیب میدهند و هر کدام بطور جداگانه نمونه‌های از پرورش گل - گل‌آرایی را بنمایش میگذارند و طرز کشت سبزیها - گل‌ها را تعلیم و توسعه میدهند . از مهندسان کشاورزی ایرانی و خارجی دعوت مینمایند و آنان با ایراد سخنرانی درموارد مختلف، بهترین طرز پرورش گل و گیاه را تشریح مینمایند . برای تشویق اعضاء مسابقاتی ترتیب میدهند و به برندگان کاپ و جایزه اهداء مینمایند .

دو نمونه از گل‌آرایی اعضای انجمن باغبانی مسجد سلیمان . هنر گل‌آرایی که اساساً هنر اصلی ما نند نقاشی و یا مجسمه‌سازی بشمار میرود در زاین آبکها نا خوانده میشود و سابقه تاریخی طولانی دارد که ناشی از عقاید دینی مردم زاین و ستایش و پرستش آنها نسبت به مظاهر و پدیده‌های طبیعت است و از این رو در گل‌آرایی زاینی برسم و شاخه نیز علاوه بر گل برای نشان دادن زیبایی طبیعت اهمیت بسیار دارد .

شرقی آلاسکا پوشیده از جنگلهای پرآبست که میزان باران سالانه در آنجا بطور متوسط ۶ متر است.

نواحی گوناگون آلاسکا در فصل تابستان دارای زیبایی طبیعی خاصیت که هر بیننده‌ای را شگفته خود میسازد ولی قشر ضخیم یخبندان که در زیر کلیه زمینهای آلاسکا به میزان کمتر یا زیادتر وجود دارد مشکلات بسیاری را برای سازندگان خط لوله نفت ایجاد میکند، مخصوصاً در نواحی توندرا که این یخبندان دائمی یا Permafrost تابش از سمت عمق دارد و قشر نازک خاک نرم در روی آن هنگام تابستان پرازد آب میگردد. اتومبیلها و سایر وسایل نقلیه موتوری تنها از روی جاده‌هایی که با شن ریزی بسیار ایجاد شده است میتوانند عبور کنند و ساختمان‌ها نیز باید بر روی زمینهای شن ریزی شده بنا گردند.

قریب يك دهم از مسیر خط لوله که از نواحی سردتر و مرطوب‌تری میگذرد از بالای سطح زمین کشیده خواهد شد و بقیه آن در زیر خاک قرار خواهد گرفت. یکی از مسائل قابل توجهی که پیش خواهد آمد اثر حرارت نفت داخل لوله در محیط اطراف است. نفت آلاسکا وقتی از زمین بیرون میآید حرارتی در حدود ۱۸۰ درجه فارنهایت (حدود ۸۵ درجه سانتیگراد) خواهد داشت و این حرارت تا آخر خط لوله تقریباً حفظ خواهد شد. طبعاً حرارت خط لوله باعث گرم شدن خاک اطراف آن خواهد گردید و ممکن است اثرات شگفت انگیزی در رشد گیاهان زمینهای یخبندان اطراف داشته باشد. عدمی از علماء اکنون مشغول بررسی این موضوع و مشکلات ناشی از آن میباشند. در بین آنها گیاهشناسان و زمین شناسان و زیست‌شناسان وجود دارند و متخصصین ماهیان درباره اثرات خط لوله نسبت به ماهیان رودخانه‌هایی که لوله از بستر آنها عبور مینماید تحقیق میکنند.

کار این هیئت کارشناسان با دشواریهای بسیاری توأم است. هیئت مزبور اولین اردوی خود را در تابستان گذشته در یک ناحیه نسبتاً خشک کوهستانی برپا نموند. هوا ملایم و مناظر اطراف بسیار زیبا بود ولی چند دقیقه پس از برپا کردن اردو پشه‌های بشمارهای

خط لوله نفت آلاسکا و مسائلی که در سر راه آن وجود دارد

ایجاد خط لوله ای بقطر ۴۸ اینچ که قرار است از سواحل خلیج پردو در شمال آلاسکا به بندر والذو واقع در جنوب آلاسکا یعنی چهل و نهمین ایالت امریکا کشیده شود مسائل گوناگونی را پیش خواهد آورد که از جمله آنها حفظ اراضی حاصلخیز و گیاهان و حیوانات جالب و بطور کلی طبیعت شگفت انگیز و زیبای این ناحیه است.

حمل لوله‌های ۴۸ اینچی به یکی از نواحی ساختمان خط لوله نفت آلاسکا.

هفت هزار متر از سطح دریاست عبور میکند. بعد از آن جنگلهای سرو و کاج و دره رودخانه بزرگ یوکان قرار دارد و در جنوب این رودخانه کوهستانهای دیگری با یخچال‌های طبیعی وسیع دیده میشود و سواحل جنوب

خط لوله مزبور در مسیر ۸۰۰ میلی خود ابتدا از دشتهای توندرا که در تابستان پوشیده از گلهای مختلف است میگذرد سپس از رشته کوه‌های پروکز که تا مساحت ۱۵۰ میل ادامه دارد و بلندترین قله‌های آن قریب

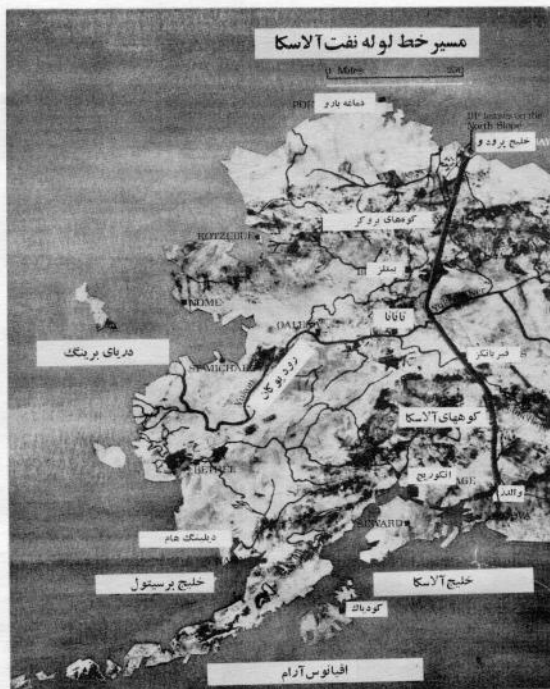
هجوم آوردند و سروس و گوش و چشم و بینی آنها را دائماً آذامیدادند. صبح روز بعد که از خواب برخاستند دیدند که دوحرس بزرگ مشغول خوردن مواد غذایی اردو هستند و از ذخیره غذایی اردو چیزی باقی نگذاشته اند. اردوی دیگری در کوهستان شمالی نزدیک شهر بیتلز تشکیل دادند اطراف آنها را خرسهای عظیم الجثه گریزلی و گوزنهای بزرگ فرا گرفته بود و مواجه با آنها کار آسانی بشمار نمیرفت.

گیاه شناسان با جدیت کوشش میکنند که طریقه ای برای کشت گیاهان در مسیر خط لوله بیابند این مسیر بعضی حداقل سی متر برای نصب لوله تطبیح میشود اگر این اراضی مجدداً از بوته های بومی پوشیده نشود فرسایش خاک آن مسائل ومشکلات بسیاری بیار میآورد. دانشکده کشاورزی فیربانکر آلاسکا نیز در این زمینه کمک مینماید و آزمایشهای لازم را انجام میدهد.

کشییدن خط لوله سرتاسری نفت در آلاسکا در زندگی گوزن های کاریبویی از سایر حیوانات ممکن است مؤثر باشد. قریب چهارصد هزار از این نوع گوزن در اطراف معادن نفت شمال آلاسکا وجود دارند. این گوزنها مسافتهای زیادی را برای مهاجرت به چراگاههای تابستانی و زمستانی خود طی میکنند و سالی دو بار بدین منظور از کوهستانهای بروگز عبور مینمایند. بدنهای آنها اگر گهای درنده روان هستند و گوزن های ضعیف و بیمار را شکار میکنند. قسمتی از خط لوله نفت که در نواحی توندرا از روی زمین کشیده میشود ممکن است مانع حرکت این گوزنها بشود و اختلال بزرگی در زندگی حیوانات این ناحیه بوجود بیاورد.

اینها شمای از تحقیقات علمی مختلفست که برای احداث خط لوله نفت در آلاسکا بعمل میآید و ارزش علمی آنها نیز درجای خود دارای اهمیت فراوان است.

بطور کلی کاوشگران نفت که اخیراً فعالیت وسیعی را برای بهره برداری از منابع نفت سواحل شمالی آلاسکا آغاز کرده اند میگویند که در زندگی حیوانات و گیاهان این سر زمین اختلالی ایجاد نکنند و برای این منظور

جاده سازی در توندراهای شمال آلاسکا ۴۰۰ میل جاده بار یختن قریب دو میلیون متر مکعب شن و ریگ در مدت چند ماه ساخته شد.

زمستان به طرف جنوب مهاجرت میکنند و مهاجرت آنها تا به سواحل آمریکای جنوبی و حتی شیلی ادامه پیدا میکند. از خزها و موجودات روی آبهای ساحلی تغذیه میکنند. و هنگام تخمگذاری دو باره به آلاسکا باز میگردند.

یکی دیگر از پرندگان آلاسکا مرغ ماهیخواری بنام ساین است که سر آن سرمهای رنگ و سینه آن برنگ سورتی است و بالهای سفیدی دارد که هر يك از پرهای سیاه آن منتهی به يك لکه سفید میگردد و نقش سیاه و سفید زیبایی را تشکیل میدهد. این پرندۀ هنگام زمستان مسافت ده هزار میل را طی میکنند و به سمت دیگر منطقه قطب شمال کوچ مینمایند.

مسئله دیگری که در آلاسکا ضمن احداث خط لوله نفت مورد توجه علماء قرار گرفته حفظ خاک نرم و حاصلخیزی میباشد که سرزمینهای این ناحیه را پوشانیده است در تابستان قریب نیم متر در عمق این خاک از یخ آزاد میشود و بقیه آن همچنان یخ زده

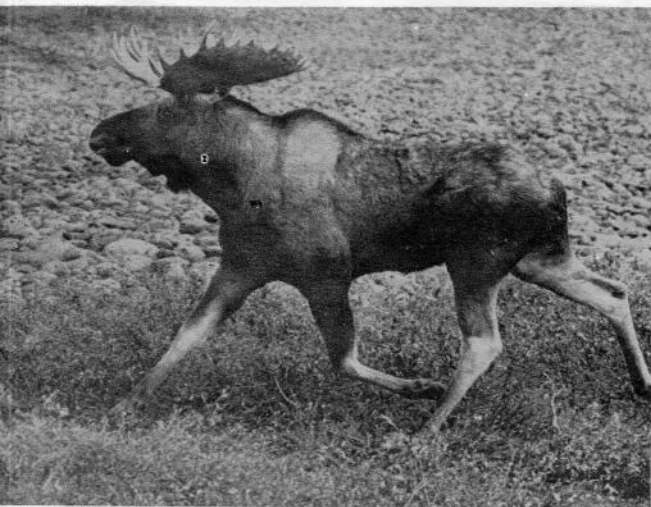
تحقیقات علمی بسیاری بعمل میآورند که در نتیجه آن علاوه بر توسعه کار نفت اطلاعات جالبی درباره موجودات زنده این سرزمین شگفت انگیز که سرمای آن در زمستان تا ۷۰ درجه زیر صفر و در تابستان در سطح زمین تا ۳۰ درجه بالای صفر است بدست آمده است.

یکی از هیئتهای علمی که اخیراً با آلاسکا اعزام شده است تحقیقات جالبی در باره پرندگان آلاسکا بعمل آورده و طرز زندگی بسیاری از آنها را روشن ساخته است.

یکی از پرندگان جالب آلاسکا نوعی مرغابی یا خودکا بنام فالاروپ میباشد که در زمستان خاکستری رنگ است و در تابستان برنگ قرمز نارنجی درمیآید ماده این پرندۀ که بزرگتر و خوشرنگ تر است پس از گذاشتن چند تخم در میان علفها دیگر کاری به پرورش افراد خانواده ندارد و پرندۀ نر از جوجه ها که هنگام بیرون آمدن از تخم بزرگتر از يك بچه گنجشک نیستند مراقبت میکند و آنها را به حد رشد و زیبایی خاص خود میرساند. این پرندگان کوچک هنگام

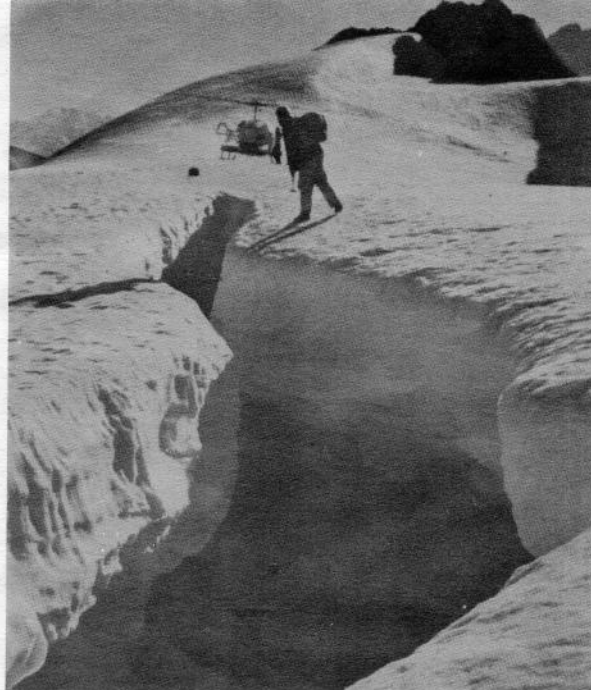

بلك پراسكیو در میان شاخهای بزریک گوزن گاریو .

مرغ ساین بر روی آشیانه خود در میان برکه آب .

پکنوع از گوزنهای آلاسکا .

بررسی یکی از نواحی مسیر خط لوله سرتاسری آلاسکا .

باقی میماند در اثر ذوب شدن برف و یخ آب های بسیاری در سطح زمین جریان پیدا میکند و اگر مجرای عمیقی برای این آبها پیدا شود به سمت یخ زده زمین نفوذ کرده و گودال های بزرگی ایجاد میکند . مثلاً دیده شده که وقتی یک اتومبیل از جاده شوسه خارج گردیده و شیار کوچکی در خاک اطراف جاده ایجاد نموده است این شیار پس از سه ماه تبدیل به گودالی شده که سه متر عمق و قریب ده متر پهنا یافته است .

بدین جهت قبل از احداث لوله نفستر تاسری آلاسکا یک جاده شوسه بوسیله شن ریزی در مسیر آن احداث میشود . ضمن احداث این خط لوله سرتاسری چنانکه ذکر گردید سعی خواهد شد که در زندگی حیوانات وحشی و شکارهای گرانهای آلاسکا که شامل گوزنها و خرسهای بزرگ و همچنین یک نوع قوچ کاملاً سفید کوهستانی است خللی وارد نشود و عبور خط لوله از رودخانه بزرگ یوکان که در سر راه آن واقع شده به پرورش و صید ماهیان این رودخانه که منبع درآمد بزرگی برای مردم آلاسکا میباشد خللی وارد نیاورد .

نمونه ای از گیلهائی که در فصل تابستان دشتهای شمال آلاسکا رامیوشاند .

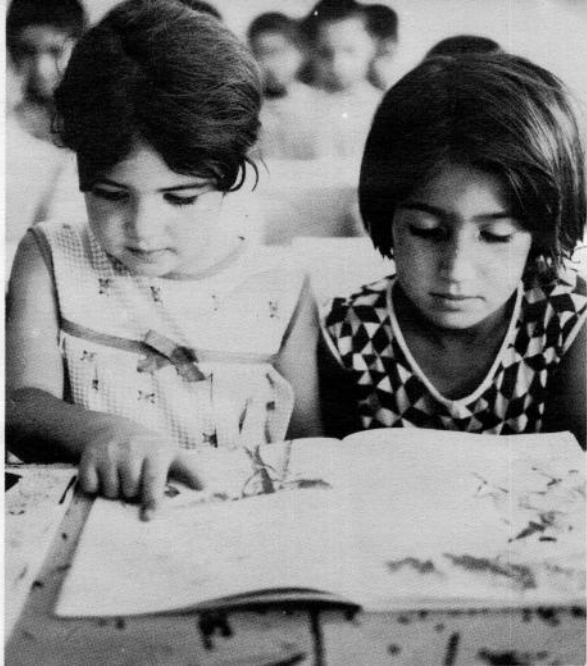

قوچ سفید ساکن کوهستانهای آلاسکا .

پیکار بایسوادی در مراکز خطوط لوله

شرکت ملی نفت ایران علاوه بر برنامه‌های وسیعی که در راه نیل به هدفهای مقدس پیکار بایسوادی در مناطق نفت جنوب اجرا مینماید در مراکز دور افتاده خطوط لوله سر تاسری نفت نیز با وجود مشکلات فراوانی که از لحاظ تأمین آموزشگار و فقدان محل مناسب وجود داشته‌است به تشکیل کلاسهای مبارزه با بایسوادی اقدام نموده و نتایج نمر بخشی بدست آورده است.

در اثر اقدامات کمیته‌های هفتگانه پیکار بایسوادی آبادان خرمشهر و مناطق نفت تعداد نوآموزان زن و مرد در اسفند ماه به ۴۹۱۳۹ نفر بالغ گردید که در ۱۶۳۱ کلاس بوسیله ۸۸۰ آموزگار سرگرم تحصیل میباشند. تاکنون ۵۸۹۱۰ نفر از بیسوادان

دو عکس از کلاسهای مبارزه با بایسوادی در مراکز خطوط لوله نفت.

آقای شریف رازی هنگام سخنرانی در مراسم آغاز بنای کودکستان اروند .

آغاز ساختمان کودکستان و دبستان اروند

بعد از ظهر دوشنبه چهارم اسفند ماه ۴۸ اولین کلنگ آغاز ساختمان کودکستان و دبستان نو بنیاد اروند واقع در کوی کارمندان صنعت نفت در محوطه جدید اهواز بنام نامی شاهنشاه آریامهر طی مراسمی بزمین زده شد .

در این مراسم که آقای ناصر شریف رازی رئیس کل عملیات غیر صنعتی و جمعی از رؤسای ادارات کل در حوزه قرارداد ، رؤسای نواحی و رؤسای ادارات و کارمندان صنعت نفت اهواز حضور داشتند ابتدا آقای دکتر تهرانیان از طرف هیئت امنا کودکستان و دبستان اروند بیاناتی اظهار نمودند و ضمن آن گفتند :

«معاضدت اولیای امور و مسئولین صنعت نفت ایران در اجرای این کار خبر نه تنها ما را به نیل بمقصد از لحاظ تعلیم و تربیت صحیح فرزندانمان یاری کرده بلکه موجب دلگرمی و رضامندی کارکنان صنعت نفت این منطقه را فراهم نموده است وظیفه خود میدانم مراتب امتنان و قدردانی کلیه کارمندان را بدینوسیله ابلاغ دارم .

آنگاه از آقای شریف رازی استماع کردند که اولین کلنگ ساختمان این واحد فرهنگی کارمندان صنعت نفت را بزمین بزنند . در این هنگام آقای شریف رازی پشت میکروفون قرار گرفتند و طی سخنانی اظهار داشتند :

آقای دکتر تهرانیان تمام مراحل اجرای این کار خبر را تاکنون بهیچ وجه نداشته اند اولین کلنگه را نیز خود بزمین بزنند . در این هنگام با نواختن سلام شاهنشاهی اولین کلنگه ساختمان دبستان و کودکستان اروند بزمین زده شد و بلافاصله کار ساختمان آن آغاز گردید .

کودکستان و دبستان اروند در زمینی بمساحت ۱۰۳۸۸ متر مربع از طرف شرکت ملی نفت ایران اهداء گردیده با مساحتی بالغ بر ۱۶۵۰ متر مربع زیر بنا که شامل ده کلاس ، سالن خطابه ، اماقهای امور اداری جهت مدیر و معلمین ، کمکهای اولیه ، زمینهای بازی و سایر تسهیلات لازم می باشد و با کمک مالی شرکت ملی نفت ایران ، شرکت سهامی اکتشاف و تولید نفت ایران ، و کارخانه های لوله سازی اهواز ساخته میشود .

آبادان و مناطق نفت در امتحانات دوره اول کلاسهای پیکار با یسودی ۲۶۸۰۹ نفر در امتحانات دوره دوم کلاسهای مذکور قبول شده اند .

در مسیر خطوط لوله سراسری نفت از بدو شروع پیکار با یسودی ۲۴ کلاس در تلمبه خانه ها و مراکز خطوط لوله و مخازرات تشکیل شده و جمعاً تعداد ۶۲۶ نفر در این کلاسها شرکت کرده اند . برای اداره امور کلاسهای مذکور از وجود ۱۰ نفر آموزگار پیمانی که با نظر مسئولین کمیته های پیکار انتخاب شده اند استفاده شده است .

* تعداد کارگران رسمی قسمت خطوط لوله و مخازرات از بدو تا سیس کلاسهای پیکار ۶۷۶ نفر بوده که از عده مورد بحث ۳۷۳ نفر آنان که طبق محاسبه ۵۵ در صد کل کارگران رسمی قسمت را تشکیل میدادند یسواد بوده اند ، از تعداد اخیر در حال حاضر ۱۳۰ نفر در دوره اول و ۱۷۲ نفر در دوره دوم پیکار مشغول تحصیل بوده و بقیه در سال تحصیل ۴۷-۴۶ دوره دوم کلاسهای پیکار را پایان رسانده اند . * تعداد کارگران وقت در بدو تا سیس کلاس های پیکار ۲۵۱ نفر بوده که از عده مذکور ۱۸۰ نفر که در حدود ۷۲ درصد کل کارگران وقت را تشکیل میدادند یسواد بوده اند در حال حاضر ۶۰ نفر از آنان دوره اول و ۶۹ نفر در دوره دوم کلاسهای پیکار به تحصیل اشتغال دارند و بقیه آنان در سال تحصیلی گذشته دوره دوم را با موفقیت پایان رسانده اند .

* تعداد همسران یسواد کارگران در تلمبه خانه های دور از شهر ۱۸ نفر بوده که در حدود ۷۳ نفر از آنها در کلاسهای پیکار شرکت جسته اند .

بطور کلی قبل از آغاز پیکار با یسودی نسبت یسودی در مجموع ۱۰۴۵ نفر کارگران رسمی ، کارگران وقت و همسران یسواد آنان طبق محاسبه پیش از شروع کلاسهای پیکار در حدود ۶۴ درصد بوده و در حال حاضر در صد یسودی کارگران رسمی و موفق بفر رسیدند و در صد یسودی بین همسران کارگران به ۳۷ در صد کاهش یافته است .

یکی از جلسات رفاه اجتماعی که در باشگاه کارگران نفت اهواز تشکیل گردید.

جلسات رفاه اجتماعی خانواده کارگران

مددکاران اجتماعی مناطق نفتخیز ضمن تشریح هدفهای ارزنده شرکت ملی نفت ایران هدف از ایجاد این جلسات را یادآور گردیده و متعاقباً یکی از پرستاران اداره بهداشت بهداشت شرکت ملی نفت ایران در اهواز پیرامون نکات بهداشتی اطلاعاتی در دسترس بانوان قرار داده و آنان را جهت مراجعه به مرکز تنظیم خانواده در اداره بهداشت کارکنان تشویق نمود. در پایان این جلسات چند حلقه فیلم بهداشتی و همچنین فیلمهای مربوط به پیشرفت های صنعت نفت ایران به نمایش گذارده شده است.

مسئولین مربوطه برای رفع مشکلاتشان از این طریق میگردانان را در پیبرد امور اجتماعی یاری و مدد نمایند.

به همین منظور در طی جلساتی که با شرکت جمعی از بانوان کارگران صنعت نفت ایران در باشگاه کارگران اهواز برگزار گردید

از آنجائیکه جناب آقای دکتر اقبال رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل شرکت ملی نفت ایران همواره بر آن بوده اند تارفاه و آسایش هر چه بیشتر طبقه کارگران زحمت کش صنعت نفت ایران و خانواده های آنان را که در گردانیدن چرخهای این صنعت عظیم سهمی را عهده دار می باشند در هر مکان و هر شرایط تأمین نمایند، اخیراً علاوه بر کلیه اقداماتی که برای تأمین وسایل رفاه و آسایش کارگران صنعت نفت و افراد خانواده های آنها بعمل می آید، با ایجاد دایره مددکار اجتماعی در اداره خدمات اجتماعی شرکت ملی نفت ایران در حوزه قرارداد گام دیگری برای ارتقاء سطح زندگی کارگران برداشته است. مددکاران اجتماعی در فرستهای مناسب در نواحی و مراکز مناطق نفتخیز بمنازل یکایک کارگران مراجعه نموده ضمن مشاهده وضع زندگی شان راهنمایی لازم بعمل آورده و سپس آنان را به شرکت نمودن در کمیته های انجمن خانه و اجتماع که متناوباً در کلیه مناطق نفتخیز تشکیل میگردد تشویق و ترغیب می نمایند.

طی این جلسات فرصتی خواهد بود تا با طرح مسائلی مختلف از قبیل برنامه تنظیم خانواده و مسائل امور بهداشتی و فرهنگی و ورزشی، بانوان کارگران شرکت کنند و بتوانند گرفتاریهای خود را در میان گذارده و ضمن اینکه راه حلهای مناسبی از طرف

مذنبال اجرای برنامه های رفاه اجتماعی در حوزه قرارداد با تعداد روز چهارشنبه پنجم فروردین ماه جلسه ای با حضور شهردار مسجد سلیمان و ۴۴ نفر از معتمدان محل در باشگاه ایران و بعد از ظهر همان روز جلسه دیگری در باشگاه بی بیان تشکیل گردید که متجاوز برده نفر از کارکنان صنعت نفت و خانواده های آنان در آن حضور بهررسا شدند. در این جلسات آقای دکتر مجتبیو رئیس رفاه اجتماعی حوزه قرارداد هدفها و برنامه های رفاه اجتماعی را تریخ نمودند و فیلم بهداشتی جالبی نمایش داده شد.

نمایشگاه عکس صنعت نفت ایران

بعد از ظهر روز جمعه ۲۹ اسفند ماه ۱۳۴۸، آقای مسعود فروغی قائم مقام رئیس هیأت مدیره و مدیر عامل شرکت ملی نفت ایران، نمایشگاه عکس فعالیتها و پیشرفت های صنعت نفت ایران را در تالار اجتماع کارمندان آبادان با حضور عده ای از رؤسای عالی رتبه دولتی و صنعت نفت آبادان و ارباب مطبوعات بنام نسیمی شاهنشاه آذربایجان گشودند.

این نمایشگاه برای مشاهده عموم علاقمندان و بازدید کنندگان تأسیسات صنعت نفت جنوب و میهمانان نوروزی تا پایان روز ۱۹ فروردین ماه دائمی بود.

در مسجد سلیمان و اهواز نیز به مناسبت آغاز بیستمین سال ملی شدن صنعت نفت ایران نمایشگاه عکس دائمی گردید.

نمایشگاه عکس مسجد سلیمان در تالار اجتماع همه روزه مورد بازدید کارکنان و انبوه میهمانان در دستهای ۵۰ نفری قرار میگرفت بسببکی بسیار جالب و بدیع ساخته شده بود. پیشرفتهای شگرف در صنعت نفت ایران که در این عکسها بخوبی مجسم شده بود توجه بازدید کنندگان را بخود معطوف نمود.

بامداد روز دوازدهم فروردین ماه ۴۰ نفر از دانشجویان دانشگاه مشهد با اتفاق سرپرستان خود از پایگاه تهران دیدن نمودند. دانشجویان مزبور همچنین ساعت ۲ بعد از ظهر همانروز از نمایشگاه عکس صنعت نفت ایران که هنوز به علت استقبال شایان بازدید کنندگان دائمی میباشد دیدن نمودند.

سمینار بررسی تولید و مصرف

فرآورده های نفتی در ایران

بقیه از صفحه ۵

دستور جلسه سمینار را مطرح نمودند و سمینارکار خود را آغاز کرد.

در این سمینار که بمدت سه روز دایر بود علاوه بر اعضای شرکت ملی نفت ایران و شرکت های وابسته و شرکت های عامل نفت ایران و همچنین شرکت ملی گاز و شرکت ملی صنایع پتروشیمی، نمایندگان انوزارت آب و برق، وزارت اقتصاد، وزارت راه، وزارت دارائی، سازمان برنامه، دانشگاه تهران، بانک مرکزی ایران و بانک توسعه صنعتی و معدنی ایران شرکت نمودند.

اسامی سخنرانان جلسات سمینار و موضوع سخنرانی آنها بشرح ذیل بود:

آقای جهانبخش زمانیان رئیس طرح ریزی و روش های بخش شرکت ملی نفت ایران -

مصرف فرآورده های نفتی در گذشته و پیش بینی مصرف در ده سال آینده.

آقای ایرج دلفانیان رئیس طرح ریزی عملیات قسمت بخش، شرکت ملی نفت ایران -

بررسی عوامل مؤثر در روند مصرف فرآورده های نفتی.

آقای غلامرضا خونی رئیس اداره کل تدارکات فرآورده های نفتی، قسمت بخش شرکت ملی نفت ایران -

مسائل مربوط به حمل و بخش فرآورده های نفتی در کشور.

آقای محسن شیرازی رئیس کل قسمت طرحها و بررسها، شرکت ملی گاز ایران -

دورنمای مصرف گاز و نقش آن در جانشینی فرآورده های نفتی و مصرف انرژی کشور.

آقای حسن آقچهی مشاور قسمت پالایش، شرکت ملی نفت ایران -
بررسی اقتصادی و برداشت فرآورده های نفتی پالایشگاه آبادان.

آقای احمد روحانی مهندس توسعه قسمت خطوط لوله و مخازرات شرکت ملی نفت ایران -

حمل و نقل مواد نفتی بوسیله خطوط لوله در گذشته و در ده سال آینده.

آقای هوشنگ پژوه رئیس اداره کل عملیات پالایش پالایشگاه تهران -

تامین نیازمندیهای فرآورده های نفتی در ده سال آینده.

آقای امیر حسن سبهبان عضو اصلی و دبیر کمیسیون طرح ها و برنامه ها، شرکت ملی نفت ایران -

تلفیق برنامه های ده ساله نفت و گازرسانی با ارائه اقتصادی ترین ظرفیت و محل پالایشگاه ها و شبکه های توزیع.

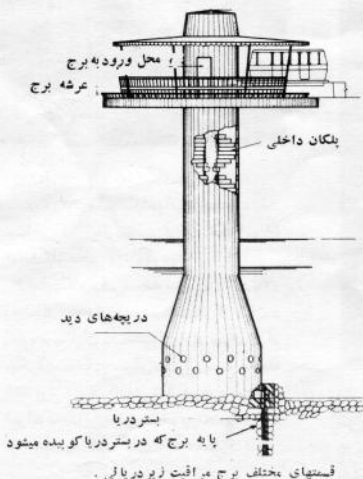
وسایل جدید اکیانوس شناسی

یکی از برجهای مراقبت زیر دریا در حال ساختمان.

برج مراقبت برای پارکهای زیر دریائی ژاپن

خبرنگار مجله صنایع اقیانوسی Ocean Industry برای بازدید برج مراقبت یک پارک زیر دریائی واقع در نزدیکی ژاپن همراه تاما یاسرپرست پارک مز بود به محل رفت و مشاهدات خود را چنین بیان میکند:

«اتومبیل ما که تاما یا شخصاً رانندگی آن را میکرد بسرعت در خیابانهای توکیو حرکت میکرد. نزدیک محل موعود رسیدیم

بوراً راننده و مسافرین
کردند. تالما یا ومن
بود و پس از چند تعظیم
م .

تؤدب هستید .

مت که چاره ای غیر از

ای مورد بحث رسیدیم

رلی بانپروی ۲۸۰۰۰

بوده یکی از برجهای

م این برجها با ارتفاع

ن برجها در آبهائی به

دریچه مراقبت که در

میتوان وضع زندگی

اقتب نمود. کف بتنی

ه است بخوبی میتواند

ریا حفظ کند . تا بحال

جودات دریائی و صاف

ن منظور میباشد نصب

هدف از ایجاد این زیر دریائی رفع نیازمندیهای اکتشافاتی
اقیانوس شناسان و نفت جویان در فلات قاره و نواحی عمیق تر از
آنست و از اینرو مؤسسه نفت فرانسه و مرکز ملی اکتشافات
اقیانوسی فرانسه مشترکاً هزینه ساختمان این زیر دریائی را بهمه
گرفته اند و تا سال ۱۹۷۱ به تکمیل ساختمان آن خواهند پرداخت.
از ارژیر و نت برای آزمایش و توسعه فنون مربوط به عملیات
زیر دریا استفاده خواهد شد .

ارژیر و نت میتواند مأموریت های ذیل را انجام دهد :

۱ - حمل غواصان به محل عملیات خود در اعماق دریا و

مراقبت آنها برای اکتشافات نفتی و یا اقیانوس شناسی .

۲ - سرویس دادن به غواصان و تامین وسایل لازم برای آنها

در حین غواصی .

۳ - انجام دادن عملیات اکتشافی دریائی بدون استفاده

از غواصان .

بدین ترتیب باید سفینه مزبور دارای دو قسمت مجزا یکی

برای عملیات تحت فشار زیاد اعماق دریا و دیگری برای زندگی

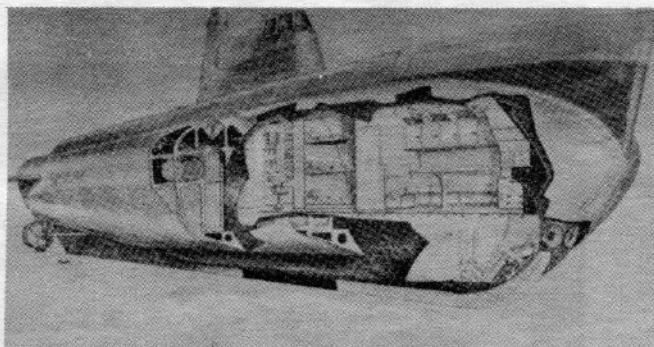
و استراحت در شرایط عادی زندگی باشد، خدمه این سفینه هشت

نفر خواهند بود مرکب از دو گروه که در هر گروه ۲ نفر غواص

وجود دارد .

این سفینه میتواند تا عمق ۶۰۰ متر پایین رفته و کلیه عملیات

مورد نظرها در بستر دریا انجام دهد .

دریائی است که برای

شناسی مورد استفاده

حال بصورت منزل و

ها بکار خواهد رفت و

ها و وسایل مخصوصی

به سفینه وارد شده و در

صفحه

۲۴

نمایش آتش انفانی در تأسیسات پخش نفت در شیراز .

جمعی از بازدیدکنندگان تأسیسات پخش کرمان .

سرپرست تأسیسات خطوط لوله در رشت در حال ادای توجیهات برای بازدیدکنندگان.

فسمی از انبار و مخازن نفت ناحیه تربت حیدریه .

در شاهر و سخنرانی و نمایش عکس و پوستر جزء مراسم آغاز بیستمین سال ملی شدن صنعت نفت ایران بود .

اهالی زاهدان تأسیسات پخش نفت را با علاقه وافر دیدن کردند.

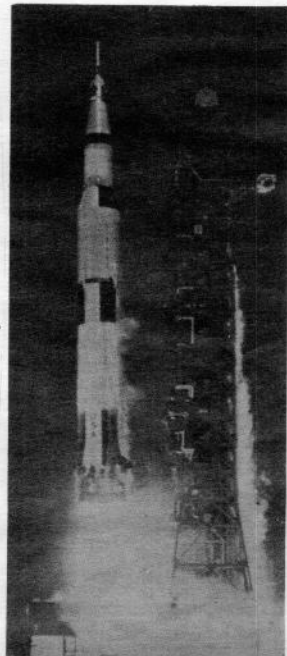
نفت برای شهر سازی

در شهر «فلنت» واقع در ویلز شمالی محله مدرنی به وسعت ۳/۹ جریب بوجود آمده که در آنجا ۱۸۶ پارتمان باد و آسمانخراش ۱۸ و ۱۵ طبقه و ۶۲۰ خانه مستقل با گاراژ و محل پارکینگ و بازی و کلیه لوازم برای زندگی یک هزار نفر دیده میشود، این ساختمان های مدرن و روشن که از روی آخرین اسلوب معماری ساخته شده اند جایگزین خانه ها و محله های قدیمی شهر میگردند ولی چیزیکه قابل توجه است اینکه حرارت مورد نیاز این شهر جدید که شامل ۲۴۸ خانه جداگانه میباشد از یک دستگاه حرارت مرکزی که هوای گرم و آب گرم مورد نیاز آنها را تأمین میکند استفاده مینمایند. در این دستگاه حرارت مرکزی یک دستگاه مخزن بزرگ نفت گاز وجود دارد که هر روزه بطور خود کار سوخت سه دیگ بخار اصلی که حرارت لازم برای کلیه شهر را ایجاد مینماید از آن تلمبه میگردند. با استفاده از این وسایل صرفه جوئی زیادی نیز در تأمین پارتمان های این شهر بکار رفته و با اجاره بهای نا زلی در اختیار استفاده کنندگان قرار میگیرد.

آپولو ۱۱ بودند که بلندی يك ساختمان ۳۶ طبقه را داشت.

نیروی حرکت اولیه این موشک بوسیله پنج موتور بزرگ که هر يك در تانیه قریب ستن نفت سفید و اکسیژن مایع میسوزانیدند و جمعاً ۱۶۰ میلیون نیروی اسب تولید مینمودند تأمین میشد و بدینوسیله موشک مزبور در مرحله اول پرتاب خود ۴۰ میل از قضا رادر مدت تقریباً ۱۶۱ ثانیه طی نمود.

موشک ساترن پنج در ابتدای پرواز خود قدرت منفجره ای برابر حدود ۵۰۰ تن TNT تولید نموده و برای حفاظت قسمتهای کنترلی موشک و دستگاه پرتاب آن ازین حرارت و انفجار نوعی رزین که از محصولات پتروشیمی میباشد مورد استفاده قرار گرفت. همچنین در لباس های فضا نوردان و وسایل مخصوص سرد نگاهداشتن جدار سفینه از محصولات پلاستیکی و پتروشیمی استفاده شد و روغن های مخصوصی که برای کار کردن ادوات مختلف در فضای سرد و خالی و همچنین برای وسایل مهنوردی لازم بود توسط صنعت نفت تهیه شد.

نفت برای رسیدن به ماه

قسمت اعظم تصوراتی که ژول ورن در ۹۰ سال قبل راجع به سفر انسان به ماه داشت ضمن پرواز آپولو ۱۱ به کره ماه به حقیقت پیوست حتی محل فرستادن موشک حامل سفینه مه نورد مطابق پیش بینی ژول ورن در ایالت فلوریدای امریکا صورت گرفت ولی ژول ورن نمیتوانست تصور کند که بجای سوخت خیالی که او پیر وکیل نام گذارده بود يك نوع نفت سفید مشابه نفتی که در چراغ اومیسوخت و بانوران مینوشت سوخت لازم برای حرکت مسافرین ماه را تأمین کند.

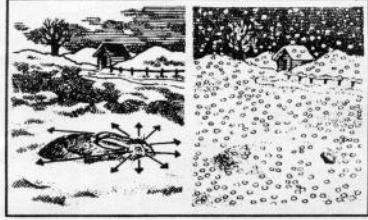
در ساعت ۹/۳۲ روز ۱۶ ژوئیه گذشته ۵۰۰ میلیون نفر بوسیله تلویزیون شاهد پرواز تاریخی موشک بزرگ سا ترن ۵ حامل

زندگی خرگوشها در زمستان

لانه خرگوش معمولاً در باغ‌ها و مزارع و جاهای آفتابی ساخته شده. علت آنهم در دسترس بودن ریشه گیاهان در زمستان است.

خرگوشها هم مانند سایر حیوانات در زمستان دچار قحطی میگردند. آهو و گوزن ممکن است بر اثر سرما و کمبود علوفه از بین بروند ولی خرگوش میتواند از پوست و ریشه درختان تغذیه کند.

بهمن‌ماه فصل جفت‌گیری خرگوش‌ها است و خرگوشهای نر برای بدست آوردن جفت‌ماده خود باید یکدیگر به‌چنگ زن به‌تن میپردازند یعنی روی دوشای عقب ایستاده و بادستها بجان رقیب می‌افتند تا او را از میدان درکنند. ضمن این نبرد مقداری از پشم خرگوش‌ها کنده میشود و بچه‌های روستائی از پیدا شدن مقدار زیادی پشم خرگوش دریك جا تعجب نمیکنند.

اگر بدن‌بال رد پای خرگوش پرورید مشاهده میکنید که ناگهان مسیر او قطع میشود. خرگوش برای اینکه بدن‌بال کننده خود را گریح کند براه خود خاتمه میدهد و چندمتری به عقب برمیگردد و سپس چندمتری میجهد و از مسیر مقابل فرار میکند و بطور فاصله خود میرود و مخفی میگردد.

غیرم صورت حساب خیلی بالاست ؟

خرگوش موقع فرار سعی میکند از سر بالائی تپه‌ها بالا رود و چون باهای عقبی وی بلندتر است به آسانی از عهد این کار برمی‌آید. در صورتیکه برای سگ شکارچی این کار مشکل‌تر است و باو نمیرسد.

جدول
اعداد و
تصاویر

$$\begin{array}{rcl} \begin{array}{|c|c|} \hline \blacktriangle & \square \\ \hline \end{array} + \begin{array}{|c|c|} \hline \blacktriangle & \blacktriangle \\ \hline \end{array} & = & \begin{array}{|c|c|} \hline \blacktriangle & \square \\ \hline \end{array} \\ \vdots & & + \\ \begin{array}{|c|c|} \hline \blacktriangle & \square \\ \hline \end{array} + \begin{array}{|c|c|} \hline \square & \blacktriangle \\ \hline \end{array} & = & \begin{array}{|c|c|} \hline \blacktriangle & \square \\ \hline \end{array} \\ \hline \begin{array}{|c|c|} \hline \square & \square \\ \hline \end{array} + \begin{array}{|c|c|} \hline \square & \square \\ \hline \end{array} & = & \begin{array}{|c|c|} \hline \square & \square \\ \hline \end{array} \end{array}$$

در این مسئله بجای اعداد از تصاویر استفاده شده است و هر مربع نماینده يك عدد است مربع هائی كه شبیه يكديگرند اعداد آنها باهم مساوی اند حال چه عددی را با یستی بجای هر مربع قرارداد تا مسائل شگانه حل گردد ؟

حل جدول اعداد در شماره بعد

حل جدول اعداد شماره گذشته

$$69 - 40 = 29$$

$$+ \quad - \quad \times$$

$$408 : 24 = 17$$

$$477 + 16 = 493$$

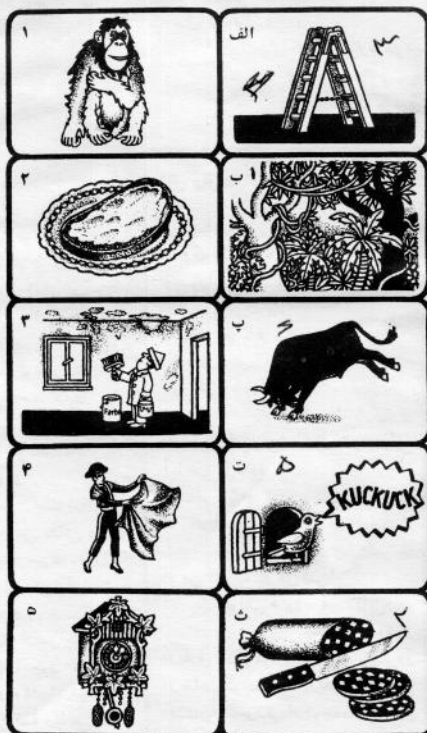
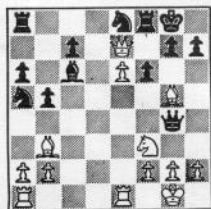
- این ستونها مد جدید است ؟

- خیر، همایه بالائی ه بجه دارد .

مسئله شطرنج

سفید حرکت را شروع
و در دو حرکت مات
میکند.

جواب در صفحه ۳۹

کارهایی که در هر يك از تصاویر سمت راست از الف تا و، نشان داده شده مربوط به یکی از تصاویر سمت چپ (از ۱ تا ۵) میباشد و برای اینکه تصاویر کامل شود، شماره هر يك از تصاویر را در مقابل حرف آن بنویسید. جواب صحیح را در صفحه ۳۹ ملاحظه فرمائید .

صفحه

۳۰

کمک گرفته و مقالاتی در باره الکترونیک در این مجله بطور ماهانه و مسلسل به چاپ رسانید زیرا برای کارگران و کارمندان جوان و فرزندان آنها بسیار مفیداست .

کلیه رشته های مختلف صنعت نفت هر یک به نوبه خود جالب و مفید هستند و سعی میشود در باره آنها مقالاتی بر زبان ساده تهیه و چاپ گردد.

نامه های خوانندگان

خانم مهین رستمی آموزگار پیکار با یسواوی در نقشه شاه که فرزند یکی از کارکنان شرکت ملی نفت ایران در نقشه شاه هستند قطعه ادبی خیالی تحت عنوان «دست خدای بمناسبت رفع خطر اذات اقدس همایونی و سیانت الهی در پناه دین مبین اسلام نوشته اند که بموقع خود مورد استفاده قرار خواهد گرفت .

آقای رستم قبری از مسجد سلیمان نوشته اند : خوش قسمتی که برای اولین بار برای مجله ای که میتوان گفت زبان مردم است نامه میفرستم . میخواهم عرض کنم که من این نقد به نامه صنعت نفت علاقه دارم که در مواقف خستگی ، به آن پناه میبرم . جداً کار شما کارکنان عزیز این مجله قابل ستایش است .

آقای علی سلمی نوشته اند : اینجانب دانش آموز کلاس پنجم طبیعی فرزند ذوالفقار سلمیانی کارگر شرکت ملی نفت ایران شعبه شهرضا هستم و چون علاقه زیادی به شعر سرودن دارم اشعار زیادی سروده ام که از طرف دبیرستان تشویق شده ام و دبیران من مرا وادار کرده اند که اشعارم را به مجلات بفرستم تا از طرف آنها تشویق بشوم . استدعا دارم که هر طوری هست این شعر را که درباره وطن است در مجله چاپ کنید و اگر اشکالی ندارد عکس راهم که ارسال داشتم چاپ نمائید . اینک چند بیت از اشعار ایشان :

وطن

ز کار جهان در عجب مانده ام
همه غیر باقی و یزدان بجاست
بسی ملک و دولت که بر چیده شد
همان آریایی که از نینخوش
چه از آنده مردان که از جان و دل
کز آن بازیابیم سود و ثمر
یکی بلبل نمه خوان صبح و شام
«چو آیران نباشد تن من میباد»

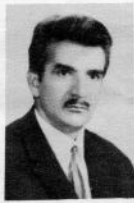

آقای فرامرزمین زاده از کرمانشاه نوشته اند : در اثر تحول اخیر مملکت و جهش هر چه بیشتر بسوی ترقی و افتخار در زمینه کار و کاری ، خمیره کارگر دیر روز درهم کوپیده شد و از آن کارگری بوجود آمد که نمیتوان بسوی دنیای آینده اش قیاسی گذارد . چه خوب میشد « نامه صنعت نفت » که مدام گامهای تازه و نوینی در جهت پیشرفت کارکنان صنعت نفت بر میدارد ، هر ماه به شرح یکی از چهره های درخشان و شخصیت های برجسته ای که از درجه کارگری در این ابراز استعدادهای و ابتکار و از همه مهمتر کاردانی بمنزلت و مقامهای بلند رسیده اند بپردازد .

این پیشنهادها در شماره های آینده مجله مورد استفاده قرار خواهد گرفت .

آقای ولی احمد یاران پور از آغا جاری نوشته اند : در شرکت نفت سدها مهندس الکترونیک کار میکنند آیا بهتر نیست از اینها

موفقیت تحصیلی

آقای محمد ایرانی

آقای نعمت اله ملک

آقای ابوطالب یاسری

آقای ابوطالب یاسری دوره حقوق لیسانس رشته علوم اداری را در دانشگاه علوم اداری و مدیریت بازرگانی با موفقیت طی کرده اند .
آقای نعمت اله ملک همکار ما در نقشه شاه از طریق کتابخانه موفق بدریافت گواهینامه زبان انگلیسی گردیده اند .
آقای محمد ایرانی همکار مادر آبادان رشته (Pure Chemistry) را از طریق کتابخانه مورد مطالعه قرار داده و اخیراً موفق به اخذ گواهینامه در این رشته شده اند .

جواب معمای مصور

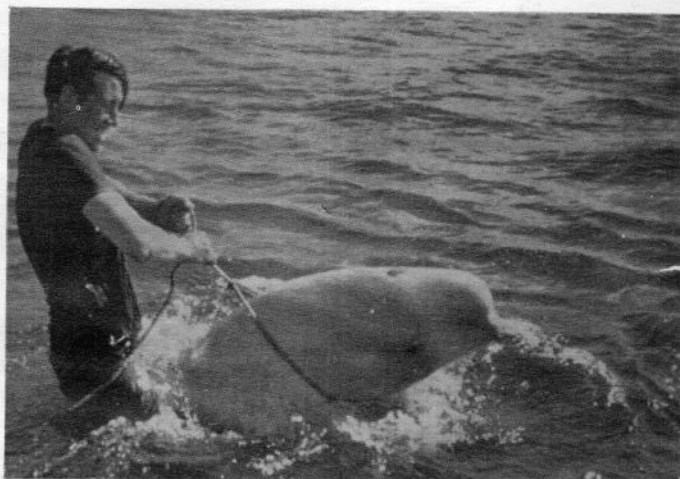
الف - ۳
ب - ۱
ج - ۴
د - ۵
ث - ۳

حل مسئله شطرنج

۱ - وزیر رخ را بگیرد و کیش میدهد ،
شاه وزیر را بگیرد .
۲ - پادشاه باید به خانه هفتم شاه کیش مات میشود .

نهنگ از حیواناتی است که کمتر در باغ وحش‌ها یافت میشود، مخصوصاً نهنگ سفید، رئیس باغ وحش دویسبورگ (آلمان) مایل بود چند نهنگ سفید بدست آورد و به صیادان ویژه اینکار مراجعه کرد و با جان هیکس متخصص سید نهنگ به خلیج هودسون رفتند علت انتخاب این خلیج وجود صخره‌های زیاد است که باعث جلوگیری از فرار نهنگ‌ها میشود.

سید نهنگ کار آسانی نیست، هوا سرد و آب نیز همینطور و سید بسیار سنگین و چابک و از همه بدتر اینکه يك حرکت دم نهنگ میتواند صیاد وقایق او را درهم کوبد. نهنگ از صدای موتور قایق‌ها ناراحت و عصبانی میشود و با فرار میگذارد. و صیاد بدنبال او، آنقدر صیادان طرف و آنطرف میراند تا نهنگ خسته به گوشه‌ای از صخره‌ها پناهنده شود آنگاه جان هیکس با سرعت خود را با ب سرد می‌اندازد و سوار نهنگ میشود و رفقای دیگر طناب را حاضر کرده بدور بدن حیوان می‌پیچند و با تمام قوا او را به داخل قایق میکشند، اغلب اوقات موفق به گرفتن

نهنگ سفید

منظره‌ای از استخرشای نهنگ‌ها در دویسبورگ، طول استخر ۲۰ متر در ۱۳ متر است و ظرفیت آن ۵۶۰۰۰ لیتر آب با ضافه ۱۵ تن نمک میباشد.

به بینم تو دندونم داری ؟

اونمیشوند واو فرار میکند . ولی چنانچه موفق شوند او را در میان پارچه‌ای خیس میخوابانند، پزشک باغ وحش فوراً آمپول مسکن باوتزریق میکند و حیوان را به ساحل میبرند و در استخر پلاستیکی کوچکی قرار میدهند و سپس به باغ وحش میفرستند .

چون نهنگ سفیدسوت میزند، در بانوردان باونام و قناری دریائی، داده‌اند. در گذشته آنرا صید میکردند تا از پوستش حلیفه درست کنند زیرا تصور میکردند که گلوله به آن اثری ندارد. روغن این حیوان در روغنکاری ماشین آلات بکار میرود و گوشش خوراک مقوی است برای حیوانات .

همانقدر که سید این حیوان مشکل است حمل آنهم چندان ساده نیست ، زیرا از (خلیج هودسن) بایستی آنها را در قوطی‌های بزرگ چوبی قرار داد و با طناباره به و تشرال کانادا و آنجا به آلمان برد .

حیوانی که تمام عمر در آب زندگي میکند مجبور است ۲۵ ساعت در میان بارچه خیس بدون حرکت بماند تا بمقصد برسد ، هر آن بیم مرگ آنها میرود و تماشاچی باغ وحش نمیداند که باچه مرارت و مشقتی این حیوان را از اقیانوس به استخر شنا آورده‌اند .

تحقیق درباره زهر این هشت پاشده‌اند ولی هنوزترکیبات آنرا کشف نکرده‌اند تا بتوانند پاد زهرش را تهیه نمایند . زهر موجود در بدن این حیوان کوچک کافی برای کشتن ده نفر میباشد و در مدت یک ساعت ایسن زهر باعث فلج عضلات و مرگ شخص میگردد . توجه علماء به این حیوان از دو سال قبل جلب شد زیرا یک نفر سربازی از این هشت پاها را در سواحل سیدنی دیده و تحت تأثیر رنگهای جالبش واقع شده آنرا از زمین برداشت . هشت پافورا او را گریه و باعث مرگش گردید .

بدن این هشت پا در حال استراحت دارای خطوط قرمز ارغوانی رنگ میباشد و دور دست و پایش حلقه‌های آبی رنگ دیده میشود ولی اگر کسی بان دست بسزند خشمناک و تیره رنگ میشود و زهرش را آماده گردیدن میسازد .

هشت پای زهر آگین

اخیراً یک نوع هشت پای کوچک که طول آن بیش از ۱۰ سانتیمتر نیست در سواحل استرالیا به تعداد زیادی یافت شده و چندین نفر از کسانی را که در این سواحل مشغول شنا بوده‌اند بازهرا مهلك خود گشته است. علماء به سرعت مشغول

هشت نفر یک نهنگ ۳۰۰ کیلویی را به داخل قایق می‌کشاند .

عکسی از مراسم تئارتاج گل از طرف سندیکای کارگران نفت منطقه کرمانشاه بر پیکره رضاه شاه کبیر سردار بزرگ ایران که به مناسبت روز کارگر برگزار گردید .

مراسم روز کارگر

در روز ۲۴ اسفند ماه که مصادف با سالروز تولد رضاشاه کبیر و روز کارگر بود مراسمی با حضور رئیس ناحیه بخش اسفهان آقای مالک و کارکنان ناحیه مزبور جهت بزرگداشت این روز تشکیل و ضمن اهدای و تقدیر نامه های هفت نفر از کارگرنیکه اخیراً به افتخار دانشستکی نائل آمده بودند توسط آقای مالک به آنان اهدا گردید . در این عکس یکی از کارگران هنگام دریافت هدایا و تقدیر نامه دیده میشود .

آموزش کمکهای اولیه

اخیراً يك دوره آموزش کمکهای اولیه و روشهای ایمنی ب مدت ده روز در مرکز روابط عمومی اهواز زیر نظر پزشک طب صنعتی شرکت ملی نفت ایران تشکیل یافت و دو گروه ۳۰ نفری کارکنان در آن شرکت جستند .

شرکت کنندگان طی این دوره طرق صحیح کمکهای اولیه و روشهای ایمنی را در زمینه های اقدامات فوری برای تنفس مصنوعی، جلوگیری از خونریزیهای آسیبی، حمل و نقل بیماران مصدوم فرا گرفتند تا روشهای مزبور را هر گاه صدمات و اتفاقات صنعتی در محل خدمت رخ دهد عملاً بکار بسته و در عین حال عهده دار مسئولیت حفظ وسایل کمکهای اولیه در کارگاهها نیز باشند . در این عکس آقای دکتر فیاضی پزشک طب صنعتی شرکت ملی نفت ایران در منطقه اهواز طرز استفاده از دستگاه احیاء کننده تنفس مصنوعی را در کلاسهای مزبور تعلیم میدهند .

شاهنشاهی نواخته شد سپس دبیر سندیکا خیر مقدم گفت مسئول کمیته ورزش چند نفر از کارگران ورزشکار را معرفی نموده و ضمناً عملیات ورزش باستانی انجام گرفت و در پایان دسته های گل و تمثال مبارک شاهنشاه آریامهر و خاندان جلیل سلطنت به آقایان و زیری تبار و فرهی اهداء گردید .

مراسم ورزشی

اخیراً در محل سندیکای کارگران شرکت ملی نفت ایران در انبار نفت ری، خطوط لوله و انبارهای بازرگانی اولین برنامه کمیتورزشی با حضور آقایان و زیری تبار و فرهی افتتاح گردید . در آغاز سرود

انجمن‌های باغبانی آبادان و مناطق نفت جنوب

بقیه از صفحه ۱۳

بانوان اعضاء انجمن باغبانی اهواز کنار سفره هفت سین .

اعضاء انجمن باغبانی اهواز مدارند یکی از هدفهای عمده ما از تشکیل این انجمن، ایجاد هر چه بیشتر صفا و صمیمیت و همکاری بین بانوان است و تشکیل جلسات مرتب ماهانه و تبادل نظر در امور باغبانی، تهیه گل، آرایش گل، طرز چیدن گل و میوه در ظروف و گلدان‌ها، تشویق و ترغیب درختکاری و پرورش گل و بوته، این صمیمت و همکاری را توسعه و تقویت مینماید. کوشش این بانوان همواره بر این استوار بوده است تا سایر زنان و دوشیزگان را در فعالیتهای سودمندی که تاکنون کمتر شرکت داشته‌اند تشویق نماید. شرکت عمده زیادی از آنان در کلاس گل آرایی که شخصاً تدریس و تعلیم آنرا عهده‌دار هستند مؤید این علاقه و توفیق است .

دراوازه‌ای نیز انجمن باغبانی از سال قبل تشکیل گردیده و بانوان کارمندان صنعت نفت با شرکت در این انجمن موفق میشوند گلها و گیاههای زیباتر و بهتری پرورش دهند . در جلسات سالانه انجمن باغبانی اهواز انواع سبزیهای که اعضای انجمن باغبانی پرورش داده‌اند به عرض نمایش گذاشته شده و جایزه برای بهترین آنها تعیین میشود

مراسم چهارشنبه سوری و سفره هفت سین

در پایان سال گذشته بانوان اعضاء انجمن باغبانی اهواز به ملت مصادف بودن چهارشنبه سوری با ایام سوگواری این مراسم فرخنده را بعد از ظهر چهارشنبه ۱۳ اسفند ماه ۴۸ در سالن باشگاه قایق‌رانی اهواز بطریقی بسیار جالب و باشکوه برگزار نمودند . در این مراسم جمعی از بانوان عضو با لباسهای اسبیل محلی و جالبی که از مدت‌ها قبل دوخته و برای شرکت در این برنامه تدارک

دیده بودند با اتفاقاً همان نشان حضور داشتند و عالیترین سفره هفت‌سین و بهترین گلها و گیاه که پروراندند دستهای بانوان عضو بود به مجلس شکوه و زیبایی خاصی بخشیده بود .

در پایان انواع گلهای مصنوعی تهیه شده بوسیله خانمهای مهمان دوست ، یوسفزاده ، قربانی و باورساد نمایش داده شد و گلدانهای گل و شمعهای ساخته شده توسط بانوان مذکور به لاچار گذارده شد و سید گل اهدائی این بانوان را بعنوان قدردانی بمناسبت همکاریهای آقای مهدیس جزایری بایشان اهداء نمودند . درآمد حاصله از این مراسم به جمعیت خیریه فرح پهلوی اختصاص یافت .

(قسمت اول این مقاله در باره انجمن باغبانی آبادان بوسیله آقای عبدالعزیز آگاه و قسمت دوم در باره انجمن باغبانی مسجد سلیمان بوسیله آقای باقر علوی نوشته شده است) .

طی این مراسم انتخاب بهترین گلهای پرورش یافته که اولین قسمت از برنامه آنان بود به داوری خانم تهرانیان ، دورانیان و جعفریان و آقای جزایری انجام پذیرفت و به بانوان خزعلپور ، نصریان ، راکی‌پور و جعفریان دارندگان بیشترین امتیاز علاوه بر آنکه کارتهای امتیاز خاصی تعلق گرفت به نفرات اول ، دوم و سوم جوایزی نیز اهداء گردید .

نمایش لباسهای اسبیل ایرانی که توسط بانوان عضو دوخته شده بود دومین برنامه اعضاء انجمن را تشکیل داد . داوران این برنامه که از میان مهمانان اعضاء انتخاب شدند، به دارندگان بهترین

آورده و حریق ایجاد کند .

بفرازان ترکیدن لوله و هدر رفتن نفت و آلوده شدن آب همه مسأله بود که شرکت های نفتی میبایستی آنرا در نظر بگیرند و برای جلوگیری از آنها چاره ای بیاندیشند . مطالعات مفصلی بعمل آمد ، جزر و مد آب و محل بروز طوفان ها همه یادداشت گردید تا جایی که مناسب لنگر انداختن نفتکش بزرگ باشد معلوم گردد .

بارگیری نفت در وسط دریا

اولین تخلیه نفت در ۳۱ ماه مه ۱۹۶۸ در خلیج لایم در ساحل جنوبی انگلستان از نفتکش ۲۰۷۰۰۰ تنی «ماکوما» به نفتکش ۷۰ هزار تنی «دروپا» بعمل آمد ، هواپیماهای اکتشافی از آسمان ها از عمل تخلیه عکسبرداری میکردند و کاپیتان نفتکش پس از انجام کارها به شرکت خود تلگرافی اطلاع داد که عملیات بخوبی انجام شد و قطره ای نفت به در نرفته است .

از آن تاریخ بعد عمل تخلیه در وسط دریا بطور مرتب انجام میشود و بیست نفتکش غول پیکر در هر ماه اقلاً پنج بار محموله خود را به وسیله قوای ذکر خالی میکنند و صرفه جویی های نیز در هزینه حمل و نقل حاصل میشود .

محل ملاقات کشتی عظیم نفتکش با نفتکش کوچکتر پس از کسب اطلاع از وضع هوا و آب تعیین میگردد .

برای اینکه دو نفتکش بهم برخورد نکنند و احتمالاً جرقه ای ایجاد نگردد دو نوع وسیله حفاظت مابین دو نفتکش قرار میدهند ، نوع اول بالون لاستیکی باد کرده است به شکل سوسیس که ۱۱ فوت قطر و چهار و نیم تن وزن دارد .

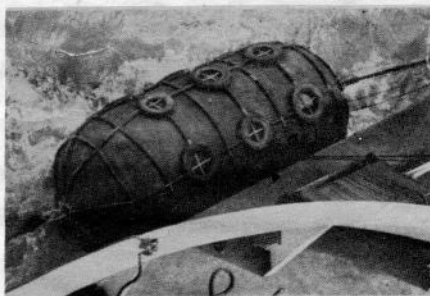
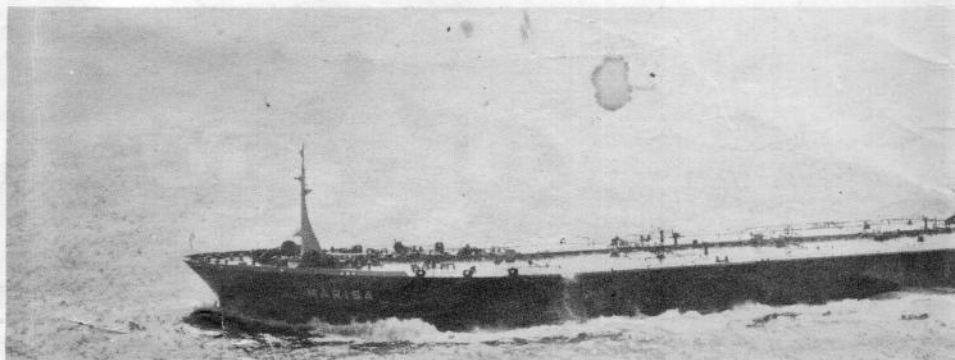
دومی پنج تیر بزرگ به قطر ده فوت است که جمعیاً میچند و نیم تن وزن دارند ، و وسیله یک محور به یکدیگر وصل میشوند . این وسایل حفاظت را که بین دیوارهای دو کشتی قرار میگیرند و مانع برخورد آنها به یکدیگر میشوند ، نهنگ مینامند زیرا در سالها قبل کشتی های مخصوص شکار نهنگ وقتی میخواهند از

اکنون ثابت شده که در میانی آنها سال قبل بعضی انحرزندگان و دینو زورها بقدری بزرگ شده بودند که قادر بحرکت نبوده و دچار ناراحتی ستون فقرات شده و ازین رو رقتند .

همین ترس راجندی قبل شرکت های نفتی درباره نفتکش های غول پیکر داشتند ، زیرا سال بسال طول و عرض و ظرفیت نقشها بیشتر میشد و بیم آن میرفت که آنها نتوانند در هیچ بندری لنگر بیاندازند تا محموله خود را خالی کنند .

شرکت گالف امریکا چهار نفتکش هر یک بطرفیت ۳۲۶۰۰۰ تن در اختیار دارد و شرکت شل چندین نفتکش دویست هزار تنی دارد که آبخور آن هنگام پر بودن ۶۴ فوت است اکنون یک کشتی نفتکش ۳۷۲۰۰۰ تنی به ژاپن سفارش داده که در سال ۱۹۷۱ باب میافتد ، و تا سال ۱۹۷۳ ممکن است نفتکش هایی با ظرفیت پانصد هزار تن ساخته شود . برای اینکه بتوان ازین نفتکش های غول پیکر در بنادر و اسکله های موجود در بندرگاه های بزرگ اروپا استفاده نمود اخیراً راه حل خوبی پیدا کردند که نفتکش غول پیکر در مسافتی دور در دریا لنگر می اندازد و نفتکش کوچکتر به نزدیکی آن رفته و نفت آنرا گرفته به بندر مربوطه میرساند .

ولی اینکار هم آفتور که به نظر می آید ساده نیست زیرا نفتکش غول پیکر میبایستی با نرزد تا شانزده ساعت در وسط امواج خروشان دریا بایستد . خطر برخورد و نفتکش خیلی زیاد بود زیرا تمام بدنه فولادی به بدنه فولادی دیگر میثوانست جرقه ای بوجود

يك نوع از دهنگ‌ها كه برای جلوگیری از برخورد دو كشتی نفتکش يكار
میرود .

يك كشتی نفتکش سوخت بگیرند جسد يك یا چند نهنگ را در میان دو كشتی میگذاشند كه از برخورد آنها جلوگیری شود. موقعیكه محل ملاقات نزدیک میشود نفتکش ها سرعت را كم میکنند و آهسته بیکدیگر نزدیک میشوند و طنابها از این نفتکش به آن نفتکش انداخته و بهم وصل میگردد لنگرها آهسته بكار می افتند و دو نفتکش مبدل به يك نفتکش میشوند. این عملیات نیمساعت طول میکشد و با كمال ملایمت و احتیاط انجام میگردد .

در مرحله بعدی لوله انتقال به نفتکش كوچكتر به كار میافتد و تخلیه نفت با قدرت ۷۰۰۰ تن در ساعت انجام میگردد .

بدنه نفتکش بزرگ بر اثر تخلیه سبك تر شده بالا میاید و بر عكس نفتکش كوچك بیشتر به آب فرو میرود. این عمل حتی در میان امواج با ارتفاع ۱۲ فوت آزمایش گردیده و با موفقیت انجام گرفته است. چنانچه وضع امواج دریا خیلی نامناسب باشد میتوان فوراً عمل تخلیه را قطع نمود و دو كشتی را از یکدیگر جدا ساخت.

نفتکش غول پیکر به نفتكشی كوچكتر نزدیک میشود و در كنار آن فرار میگیرد

صفحه

۳۸

صفحه

۳۹

قرار میدادند و کالاهای گرانهای آنروز را که شامل ابریشم چین و قفل و دارچین هند میگردد با کشتی به خارك میآوردند و از آنجا با قایقهای کوچک به داخل رودخانه کارون و از رود رود حمل میکردند و تحویل کاروانها میدادند تا به سواحل مدیترانه برسانند و خارك نقش بزرگی در ارتباط بازرگانی بین چین و هند تاروم و مصر داشت .

در ساختمان مقابر پالمیزی خارك سبك معماری اشكافی دیده میشود. هر مقبره دارای سه طاق بود که طاق وسطی مطابق سبك مزبور بزرگتر ساخته شده و یکی از این طاقها هنوز در مقبره شرقی باقی مانده است. در مقبره جنوبی بر دیوار مقابل در ورودی نقش برجسته بزرگی حجاری شده که نشان دهنده خدای نگهبان زمین در مذهب پالمیرها است . با وجودی که فرسایش قرون متوالی قسمت زیادی از آنرا محو کرده ولی هنوز میتوان نقش مردی را که بر يك تخت آرام گرفته تشخیص داد که بر يك بازوی خود تکیه نموده و بادست دیگر

خارگ و ملاحان سواحل خلیج فارس حتی دریا نوردان هندی و پاکستانی بان احترام خاصی میگذارده اند و در موقع طوفان دریا و بایر افراشتن بادبانها از او یاد میکردند. اما در اصل ونسب میر محمد اقوال مختلفی وجود دارد بعضی او را محمد ابن حنفیه فرزند دیگر امیر المؤمنین علی علیه السلام میدانند که فرقه کسانیه یا امامت او معتقد هستند وعده دیگری او را محمد بن اسماعیل بن جعفر صادق علیه السلام امام قراسطه یکی از فرقه های اسماعلیه میشناسند .

آثار دیگری که از دوران های تاریخی خارك باقی مانده دو مقبره بزرگ پالمیری است . پالمیریه با بزرگانان ماهری بودند که در قرون اولیه بعد از میلاد تجارت آنروز را از دریای مدیترانه تا هندوستان انجام میدادند و مقر اصلی آنها پالمیرا نزدیک دمشق بود که آبادانی و رونق فراوان داشت پالمیری ها جزیره خارك را بصورت یکی از مراکز مهم بازرگانی خود مورد استفاده

آثار يك آشكده و آتشفشان که در خارك باقی مانده

نقش خدای محافظ زمین که بر دیوار مقبره پالمیری حجاری شده .

یکی از مقبره های پالمیری در خارك .

صفحه

۴۱

صفحه

۴۲

تأسیسات جدید نفتی

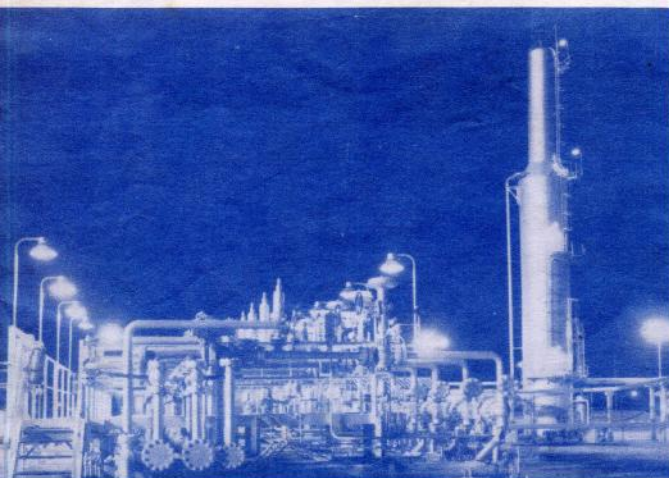
ولی تأسیسات جدید صنعتی خارک با سرعت شکفت انگیزی در ده سال قبل ایجاد گردیده و این جزیره را بصورت مجهزترین بندر های صادرات نفت جهان در آورده است . این تأسیسات در سه مرحله بوجود آمده است . پروژه نخست : ایجاد انبارهای نفت با گنجایش ۲۷۴۰۰۰ بشکه واسکله ای با چهارلنگر گاه و ظرفیت بارگیری ۱۰۰۰۰ تن در ساعت ، خانه و وسائل آسایش برای کارکنان و دیگر تسهیلات مربوطه را در بر داشت که در اواسط سال ۱۹۶۰ میلادی تکمیل گردید .

پروژه دوم : زیر عنوان بخشی از عملیات چم در سال ۱۹۶۶ میلادی به پایان رسید و عبارت بود از تبدیل بندر ماهشهر به بندر صادرات فرآورده های نفتی و تمرکز کلیه صادرات نفت خام در جزیره خارک ، ساختن یازده انبار نفت خام ۵۰۰۰۰ بشکه ای و افزایش ظرفیت کل انبارها به ۸۰۶۸۰۰۰ بشکه ، کشیدن چهار لوله ۱۴۸ اینچی از مخازن به اسکله و افزودن بقدرت بارگیری آن تا ۵۲۰۰۰ تن در ساعت ، ساختن شش لنگر گاه جدید که در نتیجه اسکله به ده لنگر گاه توسعه یافت و به بزرگترین اسکله جهان مبدل گردید ، باوجود کودی لنگر گاه شماره ۵ تا عمق ۶۸ پائی ، جا برای پهلو گرفتن بزرگترین نفتکش های کنونی و آینده پیش بینی شده است .

پروژه سوم : پیدایش و ایجاد انبارهای بسیار بزرگ و جادار از نیکسو انگیز بسته شدن کانال سوئز و اثرات آن از سوی دیگر ، افزودن به تسهیلات بارگیری نفت خام و دیگر تغییرات واجب و لازم گردید . در حقیقت برنامه ریزی برای انجام پروژه سوم خارک از سالها پیش آغاز گردیده بود که در این اواخر ساختمان آنها پایان پذیرفت . پروژه سوم شامل بود بر : ساختن سه انبار یک میلیون بشکه ای و یک مخزن پانصد هزار بشکه ای که ظرفیت انبارها را به حدود ۱۱ میلیون بشکه رسانید . سه انبار یک میلیون

منظره هوایی مخازن نفت در خارک در پائین عکس سه مخزن یک میلیون بشکه ای دیده میشود .

دستگاه بهره برداری و تفکیک گاز شرکت ایپاک در خارک

صفحه

۴۴

صفحه

۴۵

برگزیده آمار و اطلاعات نفتی ایران و جهان در ژانویه ۱۹۷۰

- اخیراً شرکتهای نفتی عامل در کانادا اعلام داشته اند که ممکن است کشف اخیر گازی آتان در جزیره «میلویلی» در شمار بزرگترین ذخایر گازی کانادا آساندا و فلات قاره این کشور در اقیانوس منجمد شمالی در حدود ۸۵ هزار میلیون بشکه و ذخایر گاز آن حدود ۵۱۰ میلیون فوت مکعب برآورد شده است.
- بموجب اظهارات مقامات شرکت کشف «سوهاپ» انتظار میرود که تولید چاههای نفتی این شرکت در آلاسکا طی سال ۱۹۷۳ به ۳۰۰ هزار بشکه در روز برسد.
- تولید نفت خام ساربان کشورهای صادر کننده نفت (اوپک) در سال ۱۹۶۹ نسبت سال قبل ۸/۸ درصد فزونی حاصل نمود. در سال ۱۹۶۸ برابر ۷۰ درصد از ذخایر نفت ۳۸ درصد اوتوئید نفت جهان به کشورهای عضو اوپک (با استثنای الجزایر) تعلق داشت.
- انتظار میرود که در سه صد ذخایر نفت اوپک از ذخایر جهان در سال ۱۹۶۹ به ۷۴ درصد افزایش یافته باشد.
- دولت عراق اعلام داشته است که در نظر دارد نسبت به ایجاد رشته خط لوله از ترکیب این کشور به ساحل دریای مدیترانه اقدام نماید. لوله مذکور توسط نفت خام حاصله از میدان درومیهله این کشور تغذیه خواهد شد.
- بموجب اعلامیه دولت عراقی، به شرکت نفتی عراقی که امتیازات نفتی آن در سال ۱۹۶۱ صادر شد و بود امکان تحصیل امتیاز حفیدن دریعی با ۱۰ نواحی مزبور داده نخواهد شد.

تولید مناطق عمده صادر کننده نفت جهان و کل

تولید دنیا در ژانویه ۱۹۷۰ ارقام: بشکه در روز

کشور	ژانویه ۱۹۷۰	ژانویه ۱۹۶۹	درصد تغییرات
ایران	۳۸۹۸۰۹۰۱	۲۹۹۸۸۳۰۰	۳۰/۰
ونزوئلا	۳۰۹۶۷۲۰۰	۲۰۵۸۸۲۰۰	۳۰/۰
لبنی	۳۰۹۶۷۲۰۰	۲۰۵۸۸۲۰۰	۳۰/۰
عربستان سعودی	۳۰۹۶۷۲۰۰	۲۰۵۸۸۲۰۰	۳۰/۰
کویت	۳۰۹۶۷۲۰۰	۲۰۵۸۸۲۰۰	۳۰/۰
عراق	۳۰۹۶۷۲۰۰	۲۰۵۸۸۲۰۰	۳۰/۰
الجزایر	۳۰۹۶۷۲۰۰	۲۰۵۸۸۲۰۰	۳۰/۰
اندونزی	۳۰۹۶۷۲۰۰	۲۰۵۸۸۲۰۰	۳۰/۰
نیجریه	۳۰۹۶۷۲۰۰	۲۰۵۸۸۲۰۰	۳۰/۰
اوبولی	۳۰۹۶۷۲۰۰	۲۰۵۸۸۲۰۰	۳۰/۰
کل تولید جهان	۳۰۹۶۷۲۰۰	۲۰۵۸۸۲۰۰	۳۰/۰

فعالیتهای صنعت نفت ایران

اطلاعات بر حسب ماه

تولید خالص نفت خام ایران *	بشکه
صادرات نفت خام ایران *	بشکه
نفت خام تحویل پالایشگاههای ایران	بشکه
تولید گاز در ایران	میلیون فوت مکعب
مصرف گاز در ایران	میلیون فوت مکعب
فرآوردههای ساخته شده در ایران	بشکه
فرآوردههای تحویلی به شرکتهای	بشکه
وارداتی صنایع کونسروم	بشکه
فروش چهارقر آورده اصلی نفتی در ایران	بشکه
تعداد چاههای تکمیل شده	ت
تعداد چاههای در حال حفاری	۱۷
میزان حفاری اکتشافی (به فوت)	۱۵۳۸۱
میزان حفاری توسعه ای (به فوت)	۴۹۰۰۲
تعداد نفتکشهای که نفت صادر نمودند	۲۰۱

* تولید نفت خام ایران در ژانویه ۱۹۷۰ در مقایسه با ماه ژانویه ۱۹۶۹ افزایش قابل توجه ایران ۳۰/۰ درصد داشته است.
 ** صادرات نفت خام کشور در مقایسه با ماه ژانویه ۱۹۶۹ +۳۴/۴ درصد افزایش نشان میدهد.

آمار و اخبار نفتی خاورمیانه و جهان

- متوسط تولید روزانه ایران اسیان در ماه ژانویه ۱۹۷۰ بالغ بر ۳۸۹۸۰۹۰۱ بشکه در روز گردید و بیشترین در مقام سوم تولیدی جهان را پس از کشورهای ایالات متحده آمریکا و اتحاد جماهیر شوروی به دست آورد.
- اختلاف مسلط تولید این درای پیمان نیست و نزول کلا که مالیات معنای در مقام سومین تولید کننده نفت جهان قرار داشت محدود ۳۰۲ هزار بشکه در روز بالغ میگردد که رقم بسیار جالب توجه است.
- ساختمان خط لوله سراسری آلاسکا از ایوانا شالی ایران با لوله بندر و ذخایر دیگری به ترمینال افتاد بدین ترتیب تکمیل این خط لوله احتمالاً از سال ۱۹۷۳ به ۱۹۷۳ خواهد شد.
- در مورد ایجاد خط لوله سراسری در غرب ناما باقی عمل آمده است.
- این خط لوله اساساً برای انتقال نفت خام از آلاسکا به آمریکای لاتین و سواحل شرقی ایالات متحده آمریکا مورد استفاده قرار خواهد گرفت.
- دولت الجزایر به منظور ساختمان یک

دستگاه بهره‌برداری شماره ۱ در خارک

منظره‌ای از بارگیری نفتکشهای بزرگ در اسکله جزیره خارک

صفحه

۴۸